سُورَةُ المُلْكِ

آياتها ٣٠ — ترتيبها ٦٧

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الجزء ٢٩ الحزب ٥٧

تَبَٰرَكَ ٱلَّذِي بِيَدِهِ ٱلۡمُلۡكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ١ ٱلَّذِي خَلَقَ
ٱلۡمَوۡتَ وَٱلۡحَيَوٰةَ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفُورُ
٢ ٱلَّذِي خَلَقَ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ طِبَاقٗاۖ مَّا تَرَىٰ فِي خَلۡقِ ٱلرَّحۡمَٰنِ مِن
تَفَٰوُتٖۖ فَٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ هَلۡ تَرَىٰ مِن فُطُورٖ ٣ ثُمَّ ٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ كَرَّتَيۡنِ
يَنقَلِبۡ إِلَيۡكَ ٱلۡبَصَرُ خَاسِئٗا وَهُوَ حَسِيرٞ ٤ وَلَقَدۡ زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ
ٱلدُّنۡيَا بِمَصَٰبِيحَ وَجَعَلۡنَٰهَا رُجُومٗا لِّلشَّيَٰطِينِۖ وَأَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابَ
ٱلسَّعِيرِ ٥ وَلِلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ
٦ إِذَآ أُلۡقُواْ فِيهَا سَمِعُواْ لَهَا شَهِيقٗا وَهِيَ تَفُورُ ٧ تَكَادُ تَمَيَّزُ
مِنَ ٱلۡغَيۡظِۖ كُلَّمَآ أُلۡقِيَ فِيهَا فَوۡجٞ سَأَلَهُمۡ خَزَنَتُهَآ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ نَذِيرٞ ٨
قَالُواْ بَلَىٰ قَدۡ جَآءَنَا نَذِيرٞ فَكَذَّبۡنَا وَقُلۡنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ
إِلَّا فِي ضَلَٰلٖ كَبِيرٖ ٩ وَقَالُواْ لَوۡ كُنَّا نَسۡمَعُ أَوۡ نَعۡقِلُ مَا كُنَّا فِيٓ أَصۡحَٰبِ
ٱلسَّعِيرِ ١٠ فَٱعۡتَرَفُواْ بِذَنۢبِهِمۡ فَسُحۡقٗا لِّأَصۡحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ١١ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ ١٢

SURJA “EL-MULK”

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Shpalosja e pushtetit dhe fuqisë Madhështore të Allahut, për të ringjallur frikërespektin ndaj Tij dhe për tërhequr vërejtjen prej ndëshkimit të Tij.

Shpjegimi i ajeteve

1 I Lartëmadhëruar është Ai, në Dorën e të Cilit është i tërë Pushteti, i qiejve e i Tokës, si në këtë jetë, ashtu edhe në jetën tjetër! Ai është Kadir *(i Mundshëm)*, që ka mundësi për çdo gjë!

2 Ai e ka krijuar vdekjen *(si fund për ju)* në këtë botë dhe ka krijuar jetën *(si shpërblim për ju)* në botën tjetër, vetëm që t’ju vërë në provë - o njerëz -*(e ta shihni edhe ju vetë)* se kush prej jush është më vepërmiri ndër ju dhe përse Ai ka për ta shpërblyer atë me shpërblimin më të mirë. Ai është El-Azijz *(i Plotfuqishmi),* që bën çfarë të dëshirojë dhe është El-Gafur *(Gjynahfalësi),* që fal cilindo që i kërkon falje.

3 Ai është i Cili i krijoi shtatë palë qiej, njëri mbi tjetrin dhe ti (o njeri)- kurrë nuk do mund të gjesh në krijimin e Rrahmanit *(të Gjithëmëshirshmit)* ndonjë mospërputhje, si diçka të kotë e të panevojshme. Atëherë, hidhe vështrimin tënd tek krijimi i Tij dhe shih në gjen dot ndonjë plasaritje a përplasje?!

4 Pastaj hidhe vështrimin sërish dhe jo vetëm që nuk ke për të gjetur asnjë pasaktësi, por, vëzhgimi yt hetues ka për t’u tërhequr i molisur e i lodhur prej përpjekjes së kotë për të gjetur diçka aksidentale apo kaotike.

5 Madje, Ne e kemi zbukuruar qiellin e kësaj bote me ndriçues të afërt e të largët *(siç janë dielli, hëna, planetet ndriçues, yllin polar dhe yjet e largëta)*. Disa prej tyre i kemi bërë shkëmbinj, në formë meteorësh, për të gjuajtur e djegur me ta djajtë, të cilët tentojnë të ngjiten në qiell të përgjojnë bisedat e vendimet e engjëjve, që t’ua përcjellin pastaj fallxhorëve e magjistarëve të tyre në tokë, për të cilët Ne kemi përgatitur vuajtjen me Zjarr.

6 Sa u përket atyre që e mohuan Krijuesin e tyre, qoftë duke ia dedikuar fatin e tyre në Tokë yjeve apo rastësisë apo duke u besuar djajve e magjistarëve, në vend të besimit në Zot dhe tek të dërguarit e Tij, atyre Ai u ka përgatitur vuajtjen e Skëterrës, si ndëshkim për mohimin e tyre. E nuk ka përfundim më të keq se ai!

7 Kur ata të hidhen në thellësinë e Skëterrës, do t’ia dëgjojnë ushtimën e fortë dhe të tmerrshme, ndërkohë që ajo është duke zier, ashtu siç zien vorba në zjarr, 8 që gati sa nuk shpërthen e bëhet copë-copë, prej zemërimit të Allahut ndaj atyre që hyjnë në të. Sa herë që në thellësitë e Skëterrës hidhet ndonjë turmë jobesimtarësh, rojtarët e saj u drejtohen atyre dhe i pyesin: “A nuk ju erdhi juve askush, që t’ju paralajmëronte e t’ju frikësonte prej këtij përfundimi?!”

9 Jobesimtarët përgjigjen: “Sigurisht! Ne na erdhi një paralajmërues, por ne e konsideruam fjalën e tij gënjeshtër dhe i thamë: “Allahu nuk ka zbritur kurrë ndonjë shpallje dhe ti, o i dërguar je në një humbje të madhe, larg nga e vërteta”.

10 Aty thonë të dëshpëruar: “Ah, sikur ta kishim dëgjuar atë që na thonin apo t’i kishim menduar fjalët e tyre, me siguri sot nuk do të kishim qenë në mesin e banorëve të Skëterrës!”

11 Pra, tani i pranokan gjynahet e tyre, pasi përfunduan në të?! Sa e largët është mëshira për banorët e Skëterrës!

- Pasi Allahu përmend karakteristikat e mohuesve dhe ndëshkimin e tyre përmend karakteristikat e besimtarëve dhe shpërblimin e tyre, duke thënë:

12 Vërtetë, ata të cilët, edhe kur janë në vetmi, i druhen Krijuesit të tyre e i kërkojnë falje për gjynahet, sigurisht që për ta do të ketë falje dhe shpërblim të madh prej Tij, e ai është Xheneti i përjetshëm!

Mësime nga ajetet:

• Me njohjen e urtësisë së krijimit të vdekjes e të jetës pas saj, bëhet obligim garimi me kohën për të bërë vepra të mira dhe për të kërkuar falje para se të trokasë vdekja. • Zemërimi dhe tërbimi i Xhehenemit, në mënyrë kaq të ashpër ndaj mohuesve, vjen si pasojë e xhelozisë e hakmarrjes së tij për Allahun e Lartësuar! • Bashkëpunimi i magjistarëve dhe fallxhorëve me xhindët dhe besimi tek ata është kufër *(mohim)* i Allahut e i Fjalës së Tij, për të cilët Allahu ka përgatitur vuajtjen në Skëterrën e Xhehenemit. • Bindja ndaj Allahut e frikërespekti ndaj Tij, edhe atëherë kur njeriun nuk e sheh askush, është shkak i arritjes së faljes së sigurt dhe i hyrjes në Xhenet.

وَأَسِرُّواْ قَوْلَكُمْ أَوِ ٱجْهَرُواْ بِهِۦٓ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ١٣ أَلَا
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ١٤ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ
ذَلُولًا فَٱمْشُواْ فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُواْ مِن رِّزْقِهِۦ وَإِلَيْهِ ٱلنُّشُورُ ١٥
ءَأَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ ١٦
أَمْ أَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ
كَيْفَ نَذِيرِ ١٧ وَلَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ١٨
أَوَلَمْ يَرَوْاْ إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا
ٱلرَّحْمَٰنُ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ ١٩ أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ جُندٌ لَّكُمْ
يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ إِنِ ٱلْكَٰفِرُونَ إِلَّا فِى غُرُورٍ ٢٠ أَمَّنْ هَٰذَا
ٱلَّذِى يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ بَل لَّجُّواْ فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ٢١ أَفَمَن
يَمْشِى مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ أَهْدَىٰٓ أَمَّن يَمْشِى سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ٢٢ قُلْ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ
وَٱلْأَفْـِٔدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ٢٣ قُلْ هُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى
ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ٢٤ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ٢٥ قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ٢٦

13 Në daçi fshiheni (o njerëz)- fjalën tuaj e në daçi shpreheni atë haptas, por Ai është Alim *(i Gjithëdijshëm)* për gjithçka që gjendet në brendësitë tuaja!

14 E si të mos e dijë të fshehtën tuaj, ndërkohë që Ai Vetë e ka krijuar të fshehtën dhe Ai është edhe më i fshehtë se e fshehta juaj?! E megjithatë, Ai është El-Latif *(i Buti),* që nuk ju merr në llogari për ato që mbani në brendësi dhe është El-Khabir *(i Mirinformuari)*, që do t'ju marrë në llogari vetëm për ato që e informojnë engjëjt për veprat tuaja e që e dëshmojnë edhe vetë njerëzit.

15 Është Ai që e ka bërë Tokën për ju të shtruar e të butë, për të ecur e banuar mbi të, kështu që udhëtoni në të dhe ushqehuni prej furnizimit, që Ai ju ka mundësuar. Dijeni se të gjithë do të ktheheni një ditë tek Ai, prandaj mos bëni vepra, për të cilat keni për t'u penduar më vonë.

16 A mos keni ndonjë garanci prej Atij që është në qiell, që Ai të mos e shembë tokën së bashku me ju, për gjynahet tuaja, sapo ajo të fillojë të dridhet?!

17 Apo mos keni ndonjë garanci prej Atij që është në qiell, se Ai nuk ju çon një stuhi gurësh për gjynahet tuaja?! Vazhdoni pra, se keni për ta kuptuar se çfarë ishte paralajmërimi Im!

18 Në të vërtetë, paralajmërimin Tim e patën konsideruar gënjeshtër edhe ata popuj që qenë përpara tyre *(mohuesit që i pranojnë gjynahet në Skëterrë)*. Prandaj, a nuk u mjaftoi që ta kuptonin se si ishte mohimi Im?!

19 Vallë, a nuk i shihnin ata shpendët përmbi kokat e tyre si i shtrinin e i mblidhnin krahët në fluturim, që ta kuptonin se ato nuk i mbante askush në ajër, përveç Rrahmanit *(të Gjithëmëshirshmit)*?! Sigurisht që Ai është Shikuesi i çdo gjëje dhe Atij nuk i fshihet asgjë prej punëve të tyre.

20 E kush na qenka ajo ushtria juaj, që do mund t'ju ndihmojë juve *(të mos bini edhe ju në thellësinë e tokës),* nëse nuk do ta bënte këtë Rrahmani *(i Gjithëmëshirshmi)*?! Kështu ndodh kur mohuesit bien pre e mashtrimit.

21 E kush na qenka ai që paska për t'ju furnizuar, nëse Zoti ua ndërpret furnizimin e Vet *(rënien e shiut, shtimin e bimëve, të kafshëve e të gjallesave)*?! Askush! Mirëpo ata janë thelluar në arrogancën e përçmimin e tyre.

22 A mos vallë, ai që ecën i kërrusur me fytyrën përmbys për shkak të dobësisë e pleqërisë, është më i udhëzuar për të ndjekur rrugën e drejtë, apo ai që ecën drejt e i balancuar për shkak të fuqisë e rinisë?!

23 Thuaju:"Ai, pra, është që ju solli juve në ekzistencë dhe jua ka mundësuar të dëgjuarit, të shikuarit dhe zemrat, në mënyrë që ju t'i jeni mirënjohës për këtë. Sa pak mirënjohje tregoni!"

24 Thuaju: "Ai ju ka shumuar juve nëpër Tokë dhe tek Ai keni për t'u mbledhur përsëri!".

25 Por, në vend që ata të përgatiten për takimin me Të, të pyesin me ironi: "Kur do na u realizoka ky premtim, me të cilin ju po na paralajmëroni, nëse jeni të sinqertë?!"

26 Thuaju, o i Dërguar: " Dija rreth saj është vetëm tek Allahu dhe unë jam vetëm një paralajmërues dhe kam obligim vetëm t'ju sqaroj në një formë sa më të plotë!".

Mësime nga ajetet:

- Mbikëqyrja e njohja e Allahut, për çdo brendësi e çdo deklarim të njerëzve, përbën bazën e drejtësisë absolute hyjnore në Ditën e Gjykimit. Po kështu dhe butësia e Tij ndaj krijesave në këtë botë.
- Argumentet e fuqisë dhe mirësisë së Allahut ndaj njerëzimit janë argumente që tregojnë të drejtën e Tij mbi njerëzit. Gjithashtu, mohimi i Tij do ketë ndëshkim të pafalshëm si në këtë botë, ashtu edhe në botën tjetër.
- Mohimi i Allahut është padrejtësi dhe pasiguri, ndërsa besimi i Tij është udhëzim dhe shpëtim.

فَلَمَّا رَأَوۡهُ زُلۡفَةٗ سِيٓـَٔتۡ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِي كُنتُم
بِهِۦ تَدَّعُونَ ٢٧ قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَهۡلَكَنِيَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِيَ أَوۡ رَحِمَنَا
فَمَن يُجِيرُ ٱلۡكَٰفِرِينَ مِنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ٢٨ قُلۡ هُوَ ٱلرَّحۡمَٰنُ
ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيۡهِ تَوَكَّلۡنَاۖ فَسَتَعۡلَمُونَ مَنۡ هُوَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ
٢٩ قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَصۡبَحَ مَآؤُكُمۡ غَوۡرٗا فَمَن يَأۡتِيكُم بِمَآءٖ مَّعِينِۭ ٣٠

سُورَةُ القَلَمِ — ترتيبها ٦٨ — آياتها ٥٢

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ربع الحزب ٥٧
نٓۚ وَٱلۡقَلَمِ وَمَا يَسۡطُرُونَ ١ مَآ أَنتَ بِنِعۡمَةِ رَبِّكَ بِمَجۡنُونٖ ٢ وَإِنَّ
لَكَ لَأَجۡرًا غَيۡرَ مَمۡنُونٖ ٣ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٖ ٤ فَسَتُبۡصِرُ
وَيُبۡصِرُونَ ٥ بِأَييِّكُمُ ٱلۡمَفۡتُونُ ٦ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعۡلَمُ بِمَن ضَلَّ
عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِٱلۡمُهۡتَدِينَ ٧ فَلَا تُطِعِ ٱلۡمُكَذِّبِينَ
٨ وَدُّواْ لَوۡ تُدۡهِنُ فَيُدۡهِنُونَ ٩ وَلَا تُطِعۡ كُلَّ حَلَّافٖ مَّهِينٍ
١٠ هَمَّازٖ مَّشَّآءِۭ بِنَمِيمٖ ١١ مَّنَّاعٖ لِّلۡخَيۡرِ مُعۡتَدٍ أَثِيمٍ ١٢
عُتُلِّۭ بَعۡدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ١٣ أَن كَانَ ذَا مَالٖ وَبَنِينَ ١٤ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ
ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٥ سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلۡخُرۡطُومِ ١٦

(27) Pasi mohuesve të tillë u erdhi vdekja papritur dhe prekën nga afër realitetin e Botës Tjetër, fytyrat e tyre u vrenjtën e u nxinë, prej frikës e dëshpërimit për çfarë panë. Engjëjt e caktuar për t'ua marrë shpirtrat, me po të njëjtën ironi, u thonë: "Ja, pra, kjo është ajo që ju e kërkonit t'ju vinte sa më parë!"

(28) Thuaju, o i Dërguar, idhujtarëve mohues në formë kritike: "Më tregoni nëse Allahu ma merr jetën mua dhe besimtarëve që janë me mua, ose na mëshiron, duke na e zgjatur jetën, kush do t'i shpëtojë jobesimtarët prej ndëshkimit të dhembshëm?!" Askush nuk do t'i shpëtojë prej tij.

(29) Thuaju: "Ai është Rrahmani *(i Gjithëmëshirshmi)*, i Vetmi që mund të na shpëtojë prej zemërimit të Vet. Ne tashmë i kemi besuar Atij në ato që na ka zbritur dhe vetëm tek Ai jemi mbështetur, që të na mëshirojë e shpëtojë. Ju keni për ta kuptuar së shpejti se kush prej nesh është në humbje të qartë!".

(30) Thuaju (o i Dërguar) mohuesve të tillë, që për shkak të arrogancës, mendojnë se nuk kanë nevojë për Mëshirën e Tij: "Më tregoni për ujin, që ju e nxirrni prej puseve tuaja: nëse ai do të humbiste në thellësi të tokës, atëherë kush do mund t'jua kthente edhe njëherë atë ujë të bollshëm që ju kishit?!"

SURJA "EL-KALEM"
Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures
Dëshmia e Allahut për moralin e lartë të Profetit ﷺ, mbrojtja dhe forcimi i tij nga Allahu.

Shpjegimi i ajeteve
(1) Nûn. Pasha lapsin dhe pasha atë *(papirus)* mbi të cilin ata shkruajnë!

(2) Falë Mirësisë së Zotit tënd (o Muhamed ti nuk je aspak i çmendur. Prandaj mos e zbeh thirrjen tënde për shkak të fjalëve të tyre, për të të dëshpëruar dhe penguar ty prej thirrjes tënde!

(3) Sigurisht që ti, për mundin e përçimit të Mesazhit tek njerëzit ke shpërblim të pallogaritshëm dhe të pandërprerë tek Allahu dhe vetëm Atij t'i jesh mirënjohës.

(4) Me të vërtetë që ti ke moralin më të lartë me butësinë, mirësjelljen e dhembshurinë që ke ndaj njerëzve dhe me fisnikërinë, durimin dhe faljen e tyre, duke dëshiruar me këtë udhëzimin e tyre.

(5) Bëhu i qëndrueshëm në këtë rrugë, pasi ke për ta parë së shpejti, ashtu si edhe ata kanë për ta parë, (6) se kush prej
jush qenka vënë në sprovë *(prej Zotit)*, në lidhje me qëndrueshmërinë në të dy krahët.

(7) Vërtetë që Zoti yt e di shumë mirë se kush ka dalë nga Rruga e Tij, ashtu sikurse Ai e di shumë mirë se kush është prej të udhëzuarve.

(8) Kështu që mos ia vë veshin asaj që ata thonë për ty dhe as mos u ndiko teksa hiqen si besimtarë, por që assesi nuk pranojnë të të besojnë si të Dërguarin e Zotit.

(9) Ata dëshirojnë që ti të bësh lëshime në këtë çështje dhe pastaj të mos marrin më seriozisht.

(10) Mos iu bind askujt që për çdo gjë vetëm rri duke u betuar, por që në të vërtetë ai është i poshtër,

(11) servil dhe lajkatar, që vazhdimisht bart fjalë, për të mbjellë të keqen mes njerëzve dhe për t'i përçarë,

(12) duke u bërë kështu një pengues i së mirës *(udhëzimit)*, armiqësor ndaj së Vërtetës dhe gjynahqar ndaj Zotit,

(13) i ashpër e i pashpirt ndaj njerëzve dhe mbi të gjitha edhe lapërdhar, që nuk mbron asnjë vlerë njerëzore,

(14) e që njerëzit e respektojnë vetëm sepse ai është njeri me pasuri dhe shumë fëmijë, të cilit edhe (15) nëse i lexohen
ajetet *(vargjet)* Tona, ai përsëri i qëndron asaj që pati thënë më parë: "Këto janë përralla të të parëve!"

(16) Atij Ne kemi për t'ia thyer hundët!

Mësime nga ajetet:
- Morali i Pejgamberit ﷺ ishte Kurani, moral i cili i tejkalonte çdo arritje njerëzore.
- Cilësitë e mohuesve janë negative dhe besimtari duhet të largohet prej tyre e shoqërisë që i ka ato.
- Kush betohet shumë, i bie vlera tek Allahu dhe i bie rëndësia dhe pozita tek njerëzit.

إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟ لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا
يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ
كَٱلصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم
مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوٓا۟ إِنَّا لَضَآلُّونَ
﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ
﴿٢٨﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
يَتَلَٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا
خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ
أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٣٤﴾
أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ
كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ عَلَيْنَا
بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۙ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ أَيُّهُم بِذَٰلِكَ
زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ
يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

(17) Ne, me pasurinë e autoritetin që ua kemi mundësuar atyre, vetëm sa i kemi vënë në sprovë, ashtu siç i patëm vënë në sprovë edhe pronarët e kopshtit që ua trashëguan. Kur ata një mbrëmje u mblodhën e u betuan, se të nesërmen do të dilnin për ta vjelë herët në mëngjes, që pa zbardhur, në mënyrë që të mos u jepnin të varfërve asgjë, ndryshe nga babai i tyre, që gjithmonë u jepte një të dhjetën prej prodhimit të saj,
(18) dhe nuk bënë asnjë përjashtim në betimin e tyre, qoftë edhe për dikë që ishte shumë më i varfër se disa të tjerë, apo të paktën të thoshin: “In sha’Allah - Në dashtë Allahu!”
(19) Mbi kopshtin e tyre u rrotullua një vorbull, prej Zotit tënd, ndërkohë që ata ishin ende duke fjetur.
(20) I gjithë kopshti, me frutat e pemët e tij, u shndërrua i kositur e i shkretë, duke mos mbetur prej tij asgjë prej gjëje.
(21) Në agim ata u zgjuan duke i thirrur njëri-tjetrit:
(22) “Nxitoni për tek kopshti e puna juaj, para se të vijnë të varfërit, nëse vërtetë dëshironi që ta vilni!”
(23) Me të dalë jashtë, ata u afruan dhe iu drejtuan njëri-tjetrit me një zë të ulët, duke thënë:
(24) “Të mos bëjë vaki që sot t’ju futet në kopshtin tuaj ndonjë nevojtar, sado i varfër qoftë!”
(25) Kështu, ata u nisën, duke qenë të vendosur e të bindur se ishte e drejta e tyre që t’i pengonin nevojtarët.
(26) Pasi e panë se gjithçka në kopsht kishte marrë fund, thanë: “Ne paskemi qenë fatkeqë e të humbur!
(27) Jo, por, ne paskemi qenë vërtet të privuar, që nuk mund ta kemi kurrë atë që dëshirojmë!”
(28) Më i arsyeshmi ndër ta u kujtoi se çfarë u kishte thënë më parë e u foli: “A nuk ju thashë që ta madhëronit Allahun, duke e lartësuar e larguar çdo mendim të gabuar në lidhje me Të? Me atë vendim që po merrnit, sikur nuk po ia kishit frikën Atij, prandaj Ai kishte për t’ju lëshuar ndonjë të keqe?!”
(29) Ata thanë: “I Pastër e i Shenjtë është Zoti ynë, larg çdo të mete e mangësie, që ne mendonim për Të! Me të vërtetë, ne i paskemi bërë keq vetes tonë, me përshtypjen e gabuar që patëm ndaj Tij, kur menduam se Ai nuk e di atë që bëjnë njerëzit, duke u treguar mosmirënjohës për mirësinë e Tij!”
(30) Pastaj iu kthyen njëri-tjetrit me qortime për çfarë kishin bërë, madje edhe ndaj të atit.
(31) Të penduar thoshin: “Oh, mjerimi ynë, ne paskemi qenë vërtet arrogantë e të poshtër, duke mos e pranuar se e gjithë pasuria jonë i përket vetëm e Allahut dhe se vetëm Ai ka të drejtë mbi të, që ne t’u bënim mirë njerëzve, ashtu siç edhe Ai na pati bërë mirë neve!
(32) Ndoshta për shkak të pendimit tonë, Zoti ynë ka për të na e kompensuar këtë dhe na e mundëson një kopsht edhe më të mirë se atë të babait tonë besimtar. Ne vetëm tek Zoti ynë e mbajmë shpresën!”
(33) I tillë do të jetë ndëshkimi për çdo mosmirënjohës që nuk ia ka frikën Allahut për çdo padrejtësi. Por dënimi në Botën Tjetër do të jetë shumë herë më i madh, nëse ata arrijnë ta kuptojnë vërtet këtë!
(34) Nuk ka dyshim, se për të devotshmit, të cilët i zbatojnë porositë e Allahut dhe ruhen prej gjynaheve, përfundimi do të jenë kopshtet e mirësisë së përjetshme, ku do jenë përgjithmonë.
(35) A menduat se Ne do t’i bëjmë ata që i përulen e i nënshtrohen Allahut të barabartë me kriminelët?!
(36) Ç’është me ju e si mund të gjykoni me këtë gjykim kaq të padrejtë?!
(37) Apo mos keni ndonjë libër hyjnor, prej të cilit ju mund të nxirrni mësime,
(38) e prej asaj që mësoni në të, paskeni të drejtë zgjedhjeje, që nëse doni besoni dhe nëse doni mohoni?!
(39) Apo mos keni ndonjë garanci prej Nesh, që Ne ia paskemi bërë detyrë Vetes e që do zgjasë deri në Ditën e Kijametit *(Ringjalljes)*, se jeni ju, në të vërtetë, që e vendosni nëse do të shpëtoni atje apo jo?!
(40) Pyeti (o i Dërguar) se kush prej tyre e mori këtë garanci *(prej Nesh)*, për këtë që po pretendojnë?!
(41) Apo mos ata kanë zota të tjerë krahas Allahut që ua kanë premtuar diçka të tillë?! Le të vijnë së bashku me zotat e tyre, në Ditën e Gjykimit, nëse janë të sinqertë në atë që pretendojnë.
(42) Ditën kur të zbulohet shumë ngjarje të tmerrshme e shpinat e tyre të bëhen si një kockë dhe t’u bëhet thirrja njerëzve që t’i përulen e t’i bien në sexhde Krijuesit të tyre. Atë ditë, vetëm ai që i pati bërë sexhde në dynja do mund t’i përulet Atij. Ndërsa ata që nuk kanë dëshiruar të bëjnë sexhde, as atë ditë nuk do të munden.

Mësime nga ajetet:

• Privimi i të varfërve prej të drejtës që u takon nga pasuria e të pasurit është shkak për humbjen e saj. • Me ndëshkimin e pjesshëm të robërve në këtë botë, nëse ata janë gjynaharë por besimtarë, Allahu u dëshiron atyre të mirën, në mënyrë që të pendohen dhe t’i kthehen Rrugës së Tij. • Kurrsesi nuk ka për të qenë besimtari dhe jobesimtari i njëjtë në shpërblim tek Allahu, ashtu siç nuk mund të jenë të njëjta as cilësitë e secilit prej tyre, ku njëri është i përulur e tjetri është arrogant.

خَٰشِعَةً أَبۡصَٰرُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۖ وَقَدۡ كَانُواْ يُدۡعَوۡنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمۡ
سَٰلِمُونَ ٤٣ فَذَرۡنِي وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِۖ سَنَسۡتَدۡرِجُهُم
مِّنۡ حَيۡثُ لَا يَعۡلَمُونَ ٤٤ وَأُمۡلِي لَهُمۡۚ إِنَّ كَيۡدِي مَتِينٌ ٤٥ أَمۡ تَسۡـَٔلُهُمۡ
أَجۡرٗا فَهُم مِّن مَّغۡرَمٖ مُّثۡقَلُونَ ٤٦ أَمۡ عِندَهُمُ ٱلۡغَيۡبُ فَهُمۡ يَكۡتُبُونَ
٤٧ فَٱصۡبِرۡ لِحُكۡمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ ٱلۡحُوتِ إِذۡ نَادَىٰ
وَهُوَ مَكۡظُومٞ ٤٨ لَّوۡلَآ أَن تَدَٰرَكَهُۥ نِعۡمَةٞ مِّن رَّبِّهِۦ لَنُبِذَ بِٱلۡعَرَآءِ
وَهُوَ مَذۡمُومٞ ٤٩ فَٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَجَعَلَهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
٥٠ وَإِن يَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَيُزۡلِقُونَكَ بِأَبۡصَٰرِهِمۡ لَمَّا سَمِعُواْ
ٱلذِّكۡرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجۡنُونٞ ٥١ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ٥٢

ترتيبها ٦٩ — سُورَةُ الحَاقَّةِ — آياتها ٥٢

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

نصف الحزب ٥٧ ٱلۡحَآقَّةُ ١ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ٢ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ٣ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ وَعَادُۢ
بِٱلۡقَارِعَةِ ٤ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهۡلِكُواْ بِٱلطَّاغِيَةِ ٥ وَأَمَّا عَادٞ فَأُهۡلِكُواْ بِرِيحٖ
صَرۡصَرٍ عَاتِيَةٖ ٦ سَخَّرَهَا عَلَيۡهِمۡ سَبۡعَ لَيَالٖ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومٗاۖ فَتَرَى
ٱلۡقَوۡمَ فِيهَا صَرۡعَىٰ كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ نَخۡلٍ خَاوِيَةٖ ٧ فَهَلۡ تَرَىٰ لَهُم مِّنۢ بَاقِيَةٖ ٨

43 Ndonëse me shikime të ndrojtura e duke dëshiruar që edhe ata t'i bien në sexhde Allahut, ka për t'i mbuluar poshtërimi, sepse ata kanë qenë ftuar t'i binin Atij në sexhde sa ishin shëndoshë e mirë dhe nuk iu përulën.

44 Prandaj m'i lër Mua ata që e konsiderojnë gënjeshtër këtë Fjalë *(Kuranin)*, sepse do të merrem Unë me ta. Kemi për t'i joshur ata drejt shkatërrimit e do ua çojmë dënimin nga ajo anë që s'e presin.

45 Unë po i lë ata të vazhdojnë t'i shtojnë gjynahet e krimet e tyre, pasi kurthi që kam përgatitur është vërtet i fortë dhe askush prej tyre nuk ka për t'i shpëtuar!

46 Apo mos ndoshta ti je duke u kërkuar atyre ndonjë shpërblim, që, nëse nuk e paguajnë, nuk kanë për të shpëtuar?! Për shkak të këtij detyrimi qenkan rënduar, e prandaj nuk pranojnë të të ndjekin?!

47 Apo mos ndoshta ata dinë Gajbin *(Shkrimin e Allahut)* dhe janë po ata që e shkruajnë atë, meqë qenkan kaq të sigurtë në atë që pretendojnë për veten e tyre, duke mos patur nevojë për atë që u thua ti?!

48 Pra, tregohu i duruar, për hir të Vendimit të Zotit tënd, të cilin tashmë Ai e ka vendosur mes teje e mes tyre, duke ju vënë në sprovë me njëri-tjetrin dhe vazhdo me përhapjen e Mesazhit që të kemi obliguar!Mos u bëj si njeriu i peshkut *(Junusi)* që nga zemërimi e padurimi, hoqi dorë prej popullit të vet dhe Allahu bëri që ai të përfundonte në barkun e peshkut, ku edhe filloi t'i thërriste Zotit të tij, në tre errësira *(atë të natës, të detit e të barkut të peshkut)*, duke qenë i zemëruar e duke mos e dashur veten.

49 Po të mos i kishte zbritur mirësia prej Zotit pas daljes në breg, duke i mundësuar atij hijen, ushqimin e ujin e nevojshëm që të merrte veten, ai do hidhej nga peshku thjesht si një kufomë e pavlerë. Do hidhej në një breg të shkretë dhe përsëri ai do të mbetej i fajësuar, që nuk e kreu detyrën e tij.

50 Mirëpo, atë e shpëtoi Zoti i tij, duke e përforcuar dhe e bëri atë të jetë prej njerëzve vepërmirë e pinëdrejtë.

51 Kur ua lexon mohuesve këtë Përkujtim dhe, pasi ata e kanë dëgjuar, gati sa nuk të përpijnë me vështrimet e tyre nga mllefi dhe i thonë njëri-tjetrit: "Ai është vërtet i çmendur!"

52 Dhe Kur'ani, që të është zbritur ty është veç këshillë dhe përkujtim për njerëzit dhe xhindët!

SURJA "EL-HAKAH"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Pohimi se Dita e Kiametit do të vijë dhe gjykimi do të ndodhë pa asnjë dyshim.

Shpjegimi i ajeteve

1 Dita e Vërtetë! 2 Po ç'është Dita e Vërtetë?! 3 E nga ta dish ti se ç'është Dita e Vërtetë e pashmangshme? 4 Pasi populli i
Themudit dhe i Adit e konsideroi gënjeshtër shkatërrimin e tyre, Ne i shfarosëm. 5 Sa i përket popullit të Themudit, ata u shkatërruan
me një britmë të vetme veç ajo u mjaftoi atyre. 6 Ndërsa sa i përket popullit të Adit, ata u shkatërruan me një stuhi ere të ftohtë dhe
të pamëshirshme, 7 të cilën e dërgoi Allahu mbi ta për shtatë net e tetë ditë pandërprerë, duke i zhdukur tërësisht. Atëherë, njerëzit
në vendbanimet e tyre i shihje kufoma të përmbysura, si trungje palmash të çrrënjosura. 8 Ti që pyet rreth Ditës së Vërtetë, a mos po
shikon ndonjë prej sojit të tyre të ketë mbetur i gjallë?!

Mësime nga ajetet:

• Durimi është virtyt i lavdëruar e i domosdoshëm për gjithë besimtarët, e në veçanti për thirrësit. • Pendimi i fshin gjynahet e mëparshme dhe është shkak që Allahu ta përzgjedhë njeriun e ta bëjë prej robërve të Vet vepërmirë e përmirësues. • Ndëshkimet e ndryshme që Allahu ua ka dërguar mohuesve e gjynaharëve të ndryshëm janë argumente të fuqisë dhe të Drejtësisë së Allahut, ku dënimi të godet sipas llojit të gjynaheve.

وَجَآءَ فِرۡعَوۡنُ وَمَن قَبۡلَهُۥ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتُ بِٱلۡخَاطِئَةِ ٩ فَعَصَوۡاْ رَسُولَ
رَبِّهِمۡ فَأَخَذَهُمۡ أَخۡذَةٗ رَّابِيَةً ١٠ إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلۡمَآءُ حَمَلۡنَٰكُمۡ فِي ٱلۡجَارِيَةِ
١١ لِنَجۡعَلَهَا لَكُمۡ تَذۡكِرَةٗ وَتَعِيَهَآ أُذُنٞ وَٰعِيَةٞ ١٢ فَإِذَا نُفِخَ فِي ٱلصُّورِ
نَفۡخَةٞ وَٰحِدَةٞ ١٣ وَحُمِلَتِ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةٗ وَٰحِدَةٗ ١٤
فَيَوۡمَئِذٖ وَقَعَتِ ٱلۡوَاقِعَةُ ١٥ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِيَ يَوۡمَئِذٖ وَاهِيَةٞ
١٦ وَٱلۡمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرۡجَآئِهَاۚ وَيَحۡمِلُ عَرۡشَ رَبِّكَ فَوۡقَهُمۡ يَوۡمَئِذٖ ثَمَٰنِيَةٞ
١٧ يَوۡمَئِذٖ تُعۡرَضُونَ لَا تَخۡفَىٰ مِنكُمۡ خَافِيَةٞ ١٨ فَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ
بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقۡرَءُواْ كِتَٰبِيَهۡ ١٩ إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَٰقٍ حِسَابِيَهۡ
٢٠ فَهُوَ فِي عِيشَةٖ رَّاضِيَةٖ ٢١ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٖ ٢٢ قُطُوفُهَا دَانِيَةٞ ٢٣
كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ هَنِيٓـَٔۢا بِمَآ أَسۡلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡأَيَّامِ ٱلۡخَالِيَةِ ٢٤ وَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ
كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي لَمۡ أُوتَ كِتَٰبِيَهۡ ٢٥ وَلَمۡ أَدۡرِ مَا حِسَابِيَهۡ
٢٦ يَٰلَيۡتَهَا كَانَتِ ٱلۡقَاضِيَةَ ٢٧ مَآ أَغۡنَىٰ عَنِّي مَالِيَهۡۜ ٢٨ هَلَكَ عَنِّي سُلۡطَٰنِيَهۡ سَكتة لطيفة على هَاء مَالِيَهۡ
٢٩ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ٣٠ ثُمَّ ٱلۡجَحِيمَ صَلُّوهُ ٣١ ثُمَّ فِي سِلۡسِلَةٖ ذَرۡعُهَا
سَبۡعُونَ ذِرَاعٗا فَٱسۡلُكُوهُ ٣٢ إِنَّهُۥ كَانَ لَا يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ ٱلۡعَظِيمِ ٣٣
وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلۡمِسۡكِينِ ٣٤ فَلَيۡسَ لَهُ ٱلۡيَوۡمَ هَٰهُنَا حَمِيمٞ ٣٥

(9) Pas tyre erdhi Faraoni, së bashku me popujt që patën mohuar përpara tij, ashtu siç erdhën edhe ata që u hodhën përmbys nga lartësia e qiellit në thellësinë e tokës, për shkak të gabimit të tyre të qëllimshëm e me këmbëngulje *(homoseksualizmit)*.
(10) Të gjithë iu kundërvunë të dërguarit të Zotit të tyre, që u pati dërguar, me qëllim që të pendoheshin e t'i ktheheshin Rrugës së Tij. Kështu ata i rrëmbeu uji me tërbim.
(11) Ne ju bartëm juve *(sojin tuaj)* në lundruesen (anijen) e Nuhut, kur vërshoi uji me furi,
(12) në mënyrë që ta bënim atë ndodhi përkujtim për ju e për tu tërhequr vërejtjen mohuesve dhe të mbahet vath në vesh, për ato veshë që e dëgjojnë me vëmendje dhe e mbajnë mend atë që u thuhet.
(13) Ditën kur nga engjëlli i caktuar t'i fryjë Surit *(Bririt)*, vetëm me një fryrje,
(14) dhe kur toka e malet të ngrihen e të shpërthejnë me një goditje të vetme,
(15) atë ditë do të bëhet realitet Realja *(Ringjallja)* dhe njerëzit do të ringjallen për të dhënë llogari.
(16) Sa i përket qiellit, atë ditë ai do të jetë çarë dhe do jetë bërë në një gjendje të paqëndrueshme.
(17) Engjëjt që janë në të, do të rreshtohen rreth skajeve të tokës, duke pritur fillimin e Ditës së Llogarisë. Atë ditë Arshin (Fronin) e Zotit tënd, kanë për ta mbajtur vetëm tetë engjëj.
(18) Atëbotë (o njerëz)- do të jetë dita kur ju do të paraqiteni për të dhënë llogari, duke mos u fshehur prej jush as edhe një e fshehtë.
(19) Kujt i jepet libri i punëve të tij nga e djathta, ai do të thotë i lumtur e gëzuar,: "Ky është libri im, lexojeni dhe shikojini edhe ju veprat e mira që Allahu m'i ka pranuar në të!
(20) Në të vërtetë unë mendoja gjithmonë, në çdo punë që bëja, se kam për të dhënë llogari në këtë Ditë."
(21) Pikërisht atij do t'i mundësohet të jetojë në një jetë ku do të jetë gjithmonë i kënaqur e i lumtur,
(22) duke i mundësuar të hyjë në Xhenetin e lartë, në të cilin ai do të ngrihet në varësi të veprave të veta,
(23) ku frutet e pemëve për banorët e tij janë krejt afër për t'u arritur e atje do të urohen dhe do t'u thuhet:
(24) "Hani dhe pini ç'të dëshironi prej mirësive e ju bëftë mirë!Ju i arritët këto mirësi për shkak të veprave tuaja të mira, që i bënit edhe në ditët tuaja të skamjes!"
(25) Ndërsa kujt i jepet libri i veprave të tij nga e majta, atij do t'i shtohet edhe më shumë dëshpërimi e dhimbja nga ajo që do të gjejë në të do thotë: "Ah, mjerë për mua, sikur të mos më ishte dhënë fare libri,
(26) dhe të mos e dija hiç se si paskan qenë veprat e mia dhe as llogaria ime!
(27) Ah, i mjeri unë, sikur ajo vdekje që përjetova në dynja, të kishte qenë për mua një fund i përjetshëm.
(28) Pasuria ime, për të cilën unë pata bërë gjithçka në dynja, në këtë ditë nuk më vlen aspak.
(29) Sot, fuqia dhe pushteti im madhështor që zotëroja në dynja, tashmë nuk i kam as për veten!
(30) Engjëjve do t'u jepet urdhër: "Ashtu siç ky u soll mizorisht, mbërthejeni e lidheni atë në pranga,
(31) pastaj dërgojeni në Zjarrin e përflakur të Xhehenemit dhe digjeni e përcëllojeni!
(32) Pas kësaj, në vendin ku do ndëshkohet, lidheni atë me zinxhirë të gjatë prej shtatëdhjetë parakrahësh,
(33) pasi, në të vërtetë ai nuk e pati besuar Allahun e Madhërueshëm, duke ia shpërfillur Atij madhështinë,
(34) e aq më pak që ai ta ketë nxitur ndonjë t'u japë ushqim njerëzve të varfër dhe të shkretë për hir të Tij.
(35) Kështu që ai nuk la njeri që sot të ketë dhembshuri për të, pasi ai nuk ka bërë asgjë për këtë ditë!"

Mësime nga ajetet:

- Vërtetësia e fjalëve dhe e premtimeve të Allahut, i beson apo jo njeriu ato.
- Sakrifica e besimtarëve për të bërë mirë, pavarësisht pamundësisë, varfërisë e skamjes së tyre, ka për t'u shpërblyer pa masë, vetëm për hir të besimit në Allahun e në Ditën e Gjykimit.
- Besimi i dobët në Allahun e në Ditën e Gjykimit sjell ashpërsinë e zemrës dhe pakësimin e bamirësisë ndaj të varfërve dhe nevojtarëve, duke i bërë veprat e tyre vetëm për interes të kësaj bote.
- Ato vepra që nuk bëhen për hir të Allahut, në Ditën e Gjykimit do të bëhen pluhur e hi dhe nuk do kenë vlerë.

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ٣٦ لَّا يَأْكُلُهُۥٓ إِلَّا ٱلْخَٰطِـُٔونَ ٣٧ فَلَآ أُقْسِمُ
بِمَا تُبْصِرُونَ ٣٨ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ٣٩ إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ٤٠ وَمَا هُوَ
بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ٤١ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ
٤٢ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٤٣ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ ٱلْأَقَاوِيلِ ٤٤
لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ ٤٥ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ ٱلْوَتِينَ ٤٦ فَمَا مِنكُم
مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَٰجِزِينَ ٤٧ وَإِنَّهُۥ لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ٤٨ وَإِنَّا
لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ٤٩ وَإِنَّهُۥ لَحَسْرَةٌ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ
٥٠ وَإِنَّهُۥ لَحَقُّ ٱلْيَقِينِ ٥١ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ٥٢

ترتيبها ٧٠ — سُورَةُ المَعَارِجِ — آياتها ٤٤

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَأَلَ سَآئِلٌۢ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ١ لِّلْكَٰفِرِينَ لَيْسَ لَهُۥ دَافِعٌ ٢
مِّنَ ٱللَّهِ ذِى ٱلْمَعَارِجِ ٣ تَعْرُجُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ إِلَيْهِ
فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُۥ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ٤ فَٱصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا
٥ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُۥ بَعِيدًا ٦ وَنَرَىٰهُ قَرِيبًا ٧ يَوْمَ تَكُونُ ٱلسَّمَآءُ
كَٱلْمُهْلِ ٨ وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ٩ وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ١٠

(36) Për të madje nuk do të ketë as ushqim, përveç lëngjeve të qelbura, që rrjedhin nga lëkurat e djegura të banorëve të Zjarrit,
(37) ushqim të cilin nuk e ha askush përveç gabimtarëve, që i bënin gjynahet e tyre qëllimisht e me këmbëngulje, për shkak të mospërfilljes të të Madhërishmit dhe paralajmërimit të të dërguarve Tij.
(38) Betohem në ato që ju i shihni, se nuk është kurrsesi siç mendoni ju, se gjoja kjo është fjalë e Muhamedit,
(39) siç betohem edhe për ato që ju *(akoma)* nuk i shihni, që kurrsesi nuk është fjalë as e Xhebrailit!
(40) Por ajo që po ju lexohet juve, është vetëm Fjalë e Allahut, zbritur të Dërguarit të Vet fisnik!
(41) Ajo kurrsesi nuk është fjalë poeti, pasi ai kurrë nuk ka qenë poet, por ju edhe kaq pak nuk e besoni!
(42) Ajo nuk është as fjalë fallxhori, pasi ju i dini mashtrimet e tyre, por ju edhe kaq pak nuk e mendoni!
(43) Përkundrazi, ajo është Fjalë vetëm e Zotit të gjithësisë dhe e askujt tjetër!
(44) Nëse ai do të thoshte në emrin Tonë qoftë edhe disa fjalë, të cilat Ne nuk ia kemi shpallur,
(45) Ne do të kishim hequr dorë prej tij dhe menjëherë do ta kishim mbërthyer atë me Fuqinë Tonë,
(46) dhe do t'ia kishim këputur atij arterien e zemrës,
(47) dhe nuk do kishte asnjë prej jush që do mund t'i dilte atij në ndihmë dhe ta shpëtonte prej Nesh!
(48) Në të vërtetë, ajo Fjalë, nuk është tjetër, veçse një Përkujtim për të këshilluar këdo që dëshiron të jetë i devotshëm ndaj Zotit të vet, me zbatimin e porosive të Tij e me ruajtjen prej gjynaheve.
(49) Sigurisht që Ne e dimë se prej jush ka të tillë që e konsiderojnë këtë Fjalë gënjeshtër!
(50) Por kjo Fjalë është një hidhërim dhe goditje e rëndë për mohuesit!
(51) Në të vërtetë, kjo Fjalë është e Vërteta e pamohueshme.
(52) Prandaj, lartësoje me të, Emrin e Zotit tënd të Madhërishëm!

SURJA "EL-MEARIXH"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Sqarimi i gjendjes së krijesave dhe e llogarisë së tyre Ditën e Gjykimit.

Shpjegimi i ajeteve

(1) Një lutës u lut që Allahu ta ndihmonte me lëshimin e dënimit mbi mohuesit.
(2) Nuk ka dyshim se mohuesve ka për t'u rënë një dënim i tillë dhe nuk ka kush që do e pengojë (3) prej Allahut - Zotëruesit të hapësirave të larta qiellore e të mirësive të mëdha, (4) tek i Cili ngjiten engjëjt dhe Shpirti *(engjëlli Xhebrail)*. Dënim të cilin Ai ka për t'ua lëshuar në një ditë, gjatësia e së cilës është caktuar pesëdhjetëmijë vjet, që përpara se Allahu të bënte krijimin e Tij.
(5) Prandaj, tregohu i durueshëm (o i Dërguar)me durim të hijshëm, pa u vrenjtur e pa u ankuar.
(6) Pasi me të vërtetë ndëshkimin e tyre ata e shikojnë të largët dhe gati të pamundshëm.
(7) Mirëpo, Ne e shikojmë atë shumë afër e do të ndodhë patjetër, pasi çdo gjë që vjen është afër.
(8) Ai do të ndodhë ditën kur qielli do të jetë shkrirë si të ishte një metal i tretur, (9) dhe malet do të shpërbëhen si lesh i shprishur *(në gërhanë)*, (10) dhe nuk do të pyesë asnjë i afërm për të afërmin e vet, pasi secili do të jetë në hallin e tij.

Mësime nga ajetet:

- Po të kishte qenë Muhamedi poet apo fallxhor, ai do kishte qenë argumenti më fortë për mohuesit, mirëpo idhujtarët nuk kishin dëgjuar kurrë akuza të tilla për të për 40 vjet, derisa i erdhi Shpallja.
- Mohimi i së Vërtetës nga ata që nuk e besojnë, nuk e ndryshon realitetin që ajo bart në vetvete.
- Rrezikshmëria që paraqet të folurit në emër të Allahut dhe shpifja ndaj Tij për gjëra që Ai nuk i ka thënë.
- Durim i hijshëm është të llogarisësh shpërblimin që do të kesh prej Allahut e t'i ankohesh vetëm Atij.

يُبَصَّرُونَهُمۡۚ يَوَدُّ ٱلۡمُجۡرِمُ لَوۡ يَفۡتَدِي مِنۡ عَذَابِ يَوۡمِئِذِۭ بِبَنِيهِ ١١
وَصَٰحِبَتِهِۦ وَأَخِيهِ ١٢ وَفَصِيلَتِهِ ٱلَّتِي تُـٔۡوِيهِ ١٣ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا
ثُمَّ يُنجِيهِ ١٤ كَلَّآۖ إِنَّهَا لَظَىٰ ١٥ نَزَّاعَةٗ لِّلشَّوَىٰ ١٦ تَدۡعُواْ مَنۡ أَدۡبَرَ
ثلاثة أرباع الحزب ٥٧ وَتَوَلَّىٰ ١٧ وَجَمَعَ فَأَوۡعَىٰٓ ١٨ ۞ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ خُلِقَ هَلُوعًا ١٩ إِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ
جَزُوعٗا ٢٠ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلۡخَيۡرُ مَنُوعًا ٢١ إِلَّا ٱلۡمُصَلِّينَ ٢٢ ٱلَّذِينَ هُمۡ
عَلَىٰ صَلَاتِهِمۡ دَآئِمُونَ ٢٣ وَٱلَّذِينَ فِيٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ حَقّٞ مَّعۡلُومٞ ٢٤ لِّلسَّآئِلِ
وَٱلۡمَحۡرُومِ ٢٥ وَٱلَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ٢٦ وَٱلَّذِينَ هُم مِّنۡ عَذَابِ
رَبِّهِم مُّشۡفِقُونَ ٢٧ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمۡ غَيۡرُ مَأۡمُونٖ ٢٨ وَٱلَّذِينَ هُمۡ
لِفُرُوجِهِمۡ حَٰفِظُونَ ٢٩ إِلَّا عَلَىٰٓ أَزۡوَٰجِهِمۡ أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُهُمۡ
فَإِنَّهُمۡ غَيۡرُ مَلُومِينَ ٣٠ فَمَنِ ٱبۡتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡعَادُونَ ٣١
وَٱلَّذِينَ هُمۡ لِأَمَٰنَٰتِهِمۡ وَعَهۡدِهِمۡ رَٰعُونَ ٣٢ وَٱلَّذِينَ هُم بِشَهَٰدَٰتِهِمۡ قَآئِمُونَ
٣٣ وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَلَىٰ صَلَاتِهِمۡ يُحَافِظُونَ ٣٤ أُوْلَٰٓئِكَ فِي جَنَّٰتٖ مُّكۡرَمُونَ ٣٥
فَمَالِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ قِبَلَكَ مُهۡطِعِينَ ٣٦ عَنِ ٱلۡيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ
عِزِينَ ٣٧ أَيَطۡمَعُ كُلُّ ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُمۡ أَن يُدۡخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٖ ٣٨ كَلَّآۖ إِنَّا خَلَقۡنَٰهُم
مِّمَّا يَعۡلَمُونَ ٣٩ فَلَآ أُقۡسِمُ بِرَبِّ ٱلۡمَشَٰرِقِ وَٱلۡمَغَٰرِبِ إِنَّا لَقَٰدِرُونَ ٤٠

(11) Ajo do të jetë edhe Dita që ata kanë për t’u parë me njëri-tjetrin. Ajo është ditë kur krimineli dëshiron që t’i flijojë madje edhe bijtë e vet, për të cilët bëri gjithçka;

(12) edhe gruan e vet, me të cilën e kaloi jetën; edhe vëllain e vet, që ishte më i afërti për të;

(13) edhe rrethin e vet më të ngushtë, tek të cilët mbështetej dhe i qëndronin pranë;

(14) si dhe do dëshirojë t’i flijojë të gjithë ata që janë në sipërfaqen e tokës, vetëm e vetëm për të shpëtuar.

(15) Përkundrazi! Ai do ta paguajë atë që ka bërë e dënimi për të do të jetë vetëm Flaka e Zjarrit të Skëterrës,

(16) e cila shkul kapakët e kokës, prej flakëve, vuajtjeve dhe tmerrit që përjetohet në të.

(17) Ajo përthith brenda vetes këdo që është sprapsur prej besimit dhe ia ka kthyer shpinën udhëzimit,

(18) që vetëm grumbullonte dhe depozitonte pasuri dhe kurrë nuk mendoi të bënte mirë për këtë ditë.

(19) Me të vërtetë, njeriu është krijuar i trazuar, që nuk zë rehat asnjëherë.

(20) Nëse e prek e keqja, me skamje, sëmundje, fatkeqësi apo humbje jete, ai ligështohet si një i mjeruar.

(21) Nëse e prek e mira, me pasuri, pushtet, shëndet e fuqi, ai bëhet i paduruar dhe aspak ndihmues.

(22) Përveç falësve të namazit, sepse ata nuk ia kthejnë shpinën udhëzimit e as veprave të mira.

(23) Ata janë të vazhdueshëm e të rregullt në namazet e tyre,duke e lënë çdo punë për faljen e tyre;

(24) Ata e ndajnë një pjesë të përcaktuar prej pasurinë së tyre,

(25) për lypësin dhe për nevojtarin që nuk u lyp, por që është privuar nga pasuria apo e ka humbur atë.

(26) Ata besojnë Ditën e Gjykimit, duke kërkuar që shpërblimin e tyre ta gjejnë vetëm në atë ditë.

(27) Pavarësisht të mirave që bëjnë, kur kujtojnë dënimin i Zotit të tyre, ata psherëtijnë, pasi

(28) prej dënimit të Zotit të tyre askush nuk është i sigurt, nëse nuk kanë qenë të sinqertë.

(29) Madje, edhe ata të cilët i ruajnë organet e tyre intime prej gjynahut të imoralitetit dhe të prostitucionit,

(30) me përjashtim të marrëdhënieve intime me bashkëshortet dhe robëreshat e tyre, që ata i kanë nën kurorën ose zotërimin e tyre, e që për to nuk qortohen, madje do shpërblehen për harmoninë mes tyre.

(31) Kush kërkon mënyrë tjetër, përveç kësaj që u përmend, lidhur me kënaqësitë intime, atëherë ata i kanë kaluar kufijtë e së lejuarës dhe ka për t’i përfshirë ndëshkimi i sigurt, nëse nuk pendohen.

(32) Po ashtu, ata të cilët i ruajnë amanetet që u janë besuar, qoftë pasuri, sekrete apo çfarëdo, si dhe e mbajnë besën e dhënë, duke mos u treguar të pabesë.

(33) Dhe ata që i japin siç duhet dëshmitë e tyre, pa u ndikuar nga afrimiteti apo armiqësia me dikë.

(34) Si dhe ata që i falin rregullisht namazet në kohët e tyre,

(35) ata do të jenë të nderuar në kopshtet e Xhenetit dhe do t’ju mundësohet ç’të dëshirojnë.

(36) Çfarë i shtynë ata idhujtarë të popullit tënd, o i Dërguar të nxitojnë rreth teje të të përgënjeshtrojnë,

(37) duke t’u afruar ty, herë nga e djathta e herë nga e majta me sjelljen e tyre të keqe, grupe-grupe?!

(38) A mos vallë mendojnë se kushdo që e bën këtë ndaj teje, ka për të hyrë në Xhenetin e Mirësive?!

(39) Përkundrazi! Me këtë sjellje të shëmtuar, ata kurrsesi nuk kanë për të shpëtuar. Në të vërtetë, Ne i kemi krijuar ata, prej asaj pike uji, që ata e dinë!

(40) Allahu i Madhëruar, i Cili është Zoti i lindjeve dhe i perëndimeve të diellit, të hënës dhe i planeteve të tjera, betohet në Veten e Tij se është Plotfuqishëm.

Mësime nga ajetet:

• Ditën kur krimineli të ketë nevojë më së shumti për shpëtim, aq sa do kishte hequr dorë edhe prej njerëzve më të shtrenjtë që ka, atë ditë do të marrin hakun e vet ata ndaj të cilëve ai ka bërë padrejtësi. • Namazi është prej veprave kryesore që i fshijnë gjynahet e njeriut në jetën e kësaj bote dhe e mbrojnë atë prej Zjarrit në botën tjetër, së bashku me zekatin dhe lëmoshën, nëse këto kanë qenë të sinqerta. • Frika prej dënimit të Allahut e shtyn njeriun për të bërë vepra të mira, të cilat janë shkak që ai të fitojë kënaqësinë e mëshirën e Tij dhe të shpëtojë në Ditën e Gjykimit.

عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ وَمَا نَحۡنُ بِمَسۡبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرۡهُمۡ
يَخُوضُواْ وَيَلۡعَبُواْ حَتَّىٰ يُلَٰقُواْ يَوۡمَهُمُ ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوۡمَ
يَخۡرُجُونَ مِنَ ٱلۡأَجۡدَاثِ سِرَاعٗا كَأَنَّهُمۡ إِلَىٰ نُصُبٖ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾
خَٰشِعَةً أَبۡصَٰرُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۚ ذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمُ ٱلَّذِي كَانُواْ يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

آيَاتُهَا ٢٨ — سُورَةُ نُوحٍ — تَرْتِيبُهَا ٧١

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦٓ أَنۡ أَنذِرۡ قَوۡمَكَ مِن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَهُمۡ
عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ إِنِّي لَكُمۡ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنِ ٱعۡبُدُواْ
ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٣﴾ يَغۡفِرۡ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمۡ وَيُؤَخِّرۡكُمۡ
إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمًّىۚ إِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُۚ لَوۡ كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوۡتُ قَوۡمِي لَيۡلٗا وَنَهَارٗا ﴿٥﴾ فَلَمۡ يَزِدۡهُمۡ دُعَآءِيٓ إِلَّا
فِرَارٗا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوۡتُهُمۡ لِتَغۡفِرَ لَهُمۡ جَعَلُوٓاْ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ
ءَاذَانِهِمۡ وَٱسۡتَغۡشَوۡاْ ثِيَابَهُمۡ وَأَصَرُّواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ ٱسۡتِكۡبَارٗا
﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوۡتُهُمۡ جِهَارٗا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّيٓ أَعۡلَنتُ لَهُمۡ وَأَسۡرَرۡتُ
لَهُمۡ إِسۡرَارٗا ﴿٩﴾ فَقُلۡتُ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارٗا ﴿١٠﴾

(41) Madje, edhe t'i zhdukim e t'i zëvendësojmë ata me njerëz që e adhurojnë Allahun, e i binden të Dërguarit të Tij, më të mirë se ata dhe askush nuk mund të na pengojë për asgjë.

(42) Pra, lëri ata të dëfrehen me kënaqësitë e tyre të kota dhe të lozin me jetën e tyre, derisa të piqen me ato që kanë bërë, ditën që u është premtuar, para se ta shohin me sytë e tyre.

(43) Është dita kur do të dalin prej varreve duke vrapuar e nxituar, ashtu siç kanë garuar për tek idhujt e tyre.

(44) Ata kanë për të parë atë që kanë mohuar me vështrimet e tyre do të tmerruara, dhe atëherë ka për t'i mbuluar poshtërimi. Në atë moment, do t'u thuhet: Kjo është Dita e premtuar!

SURJA "NUH"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Allahu u sqaron thirrësve metodën e thirrjes në fenë e Tij nëpërmjet historisë së Nuhut.

Shpjegimi i ajeteve

(1) Ne e dërguam edhe Nuhun tek populli i tij dhe e urdhëruam: "Paralajmëroje popullin tënd, para se t'i vijë një dënim vërtet i dhembshëm, për shkak të idhujtarisë së tyre!"

(2) Dhe ai u tha: "O populli im, unë jam dërguar si paralajmërues i qartë, para se t'ju kaplojë një ndëshkim që Allahu e ka përgatitur për ju, nëse nuk pendoheni e nuk hiqni dorë nga idhujtaria,

(3) në mënyrë që ta adhuroni e t'i luteni vetëm Allahut, pa i shoqëruar Atij asgjë të barabartë dhe t'ia keni frikën Atij, duke i zbatuar porositë e Tij e duke hequr dorë prej ndalesave të Tij. Po ashtu, të më ndiqni mua në shembullin tim dhe porositë që Ai m'i ka zbritur për t'jua kumtuar.

(4) Nëse ju e veproni këtë, atëherë Ai ka për t'jua falur gjynahet e kaluara dhe ka për t'jua zgjatur afatin kohor të jetës, deri kur Allahu e ka caktuar të vdisni. Kur të vijë afati që Allahu e ka caktuar të vdisni, atëherë ai nuk mund të shtyhet më, nëse e dini mirë këtë! Prandaj nxitoni për të besuar Allahun e për t'u penduar, para se t'ju vijë vdekja apo para se t'ju vijë ndëshkimi shkatërrimtar!".

(5) Aq gjatë i ftoi ata, sa tha: "O Zoti im, unë e thirra popullin tim vazhdimisht, natën edhe ditën, pa e ndalur thirrjen time për të besuar e për të adhuruar vetëm Ty.

(6) Mirëpo, në vend që thirrja ime t'i afronte ata më pranë besimit, ajo i largoi ata më tepër!

(7) Sa herë që unë u bëja thirrje që të kërkonin falje, që Ti t'i falje ata, ata i fusnin gishtat në veshët e tyre, që të mos dëgjonin dhe i mbulonin fytyrat me rrobat e tyre duke më refuzuar. Ata nuk donin të më shikonin dhe vazhduan kështu me këmbëngulje në devijimin, mohimin dhe idhujtarinë e tyre. Ata u treguan mendjemëdhenj, duke ma refuzuar çdo fjalë dhe duke më përçmuar.

(8) Pas kësaj, unë ua drejtova thirrjen atyre publikisht dhe haptazi, në vendet që ata mblidheshin.

(9) Pastaj i thirra me zë të lartë, që ata ta kuptonin seriozitetin dhe rrezikun e asaj me të cilën po i lajmëroja. Më pas fillova t'i thërrisja në fshehtësi e me zë të ulët një e nga një, se ndoshta mund t'i pengonte prej besimit frika e turpi që kishin prej njëri-tjetrit! Kështu, i përdora me ta të gjitha mënyrat.

(10) Unë u thashë: "Kërkojini falje Krijuesit tuaj, sepse Ai është Falës e i fal ata që pendohen!

Mësime nga ajetet:

- Rreziku i dhënies pas kësaj bote dhe harrimit të Botës Tjetër.
- Adhurimi i Allahut dhe frika prej Tij janë shkak i arritjes së faljes së gjynaheve.
- Vazhdimësia në thirrjen e njerëzve, ndryshimi i formave e i taktikave të saj është detyrë për thirrësin.

يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَٰلٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل
لَّكُمْ جَنَّٰتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَٰرًا ﴿١٢﴾ مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا۟ كَيْفَ خَلَقَ ٱللَّهُ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ
طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ ٱلْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ ٱلشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾
وَٱللَّهُ أَنۢبَتَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ
إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِّتَسْلُكُوا۟ مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِى وَٱتَّبَعُوا۟ مَن لَّمْ يَزِدْهُ
مَالُهُۥ وَوَلَدُهُۥٓ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا۟ مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا۟
لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا۟ كَثِيرًا ۖ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا ضَلَٰلًا ﴿٢٤﴾
مِّمَّا خَطِيٓـَٰٔتِهِمْ أُغْرِقُوا۟ فَأُدْخِلُوا۟ نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا۟ لَهُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ أَنصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى ٱلْأَرْضِ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ
دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا۟ عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوٓا۟ إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَّبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِىَ مُؤْمِنًا
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۖ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا تَبَارًۢا ﴿٢٨﴾

(11) Nëse ju e bëni këtë, vetëm atëherë Ai ka për t'ju dhënë shi të bollshëm për ju, kafshët e tokat tuaja. Ai jua pakëson atë, për shkak të gjynaheve, koprracisë e të këqijave që i bëni.

(12) Ai ka për t'jua shtuar pasurinë e fëmijët dhe ka për t'ju mundësuar të keni kopshte të begata e të mbushura plot, si dhe lumenj të bollshëm dhe të rrjedhshëm për vaditjen e tyre.

(13) Ç'është me ju që nuk e vlerësoni Allahun me madhështinë që i takon, kur nuk shpresoni në mëshirën e Tij dhe nuk keni frikë prej ndëshkimit të Tij,

(14) ndërkohë që Ai ju ka krijuar në barkun e nënave tuaja në faza dhe etapa, duke filluar nga një pikë uji, pastaj një pikë gjaku, pastaj një copë mishi, e mandej duke ju dhënë këto forma që ju i keni?!

(15) A nuk e keni parë se si Allahu, me madhështinë e fuqinë e Tij, ka krijuar shtatë qiej njëri mbi tjetrin,

(16) dhe Hënën e vendosur në qiellin e më të ulët e bëri dritë për banorët e Tokës, ndërsa Diellin e bëri ndriçues.

(17) Ndërkaq, juve Allahu ju bëri të mbini prej tokës, si bimë, që gjithë përbërësit tuaj të jenë prej saj.

(18) Pas kësaj, Ai ju kthen edhe një herë e në të *(dhé)* dhe ka për t'ju nxjerrë sërish prej saj.

(19) Po ashtu, Allahu e bëri Tokën për ju shtrojë, të butë e të përshtatshme për t'u banuar e punuar,

(20) me qëllim që të ecni lehtësisht në të, duke ndjekur rrugë të lehta për t'u kaluar?!"

(21) Pasi Nuhu i bëri të gjitha këto, tha: "O Zoti im, ata tashmë më kanë kundërshtuar dhe dëshirojnë të ndjekin vetëm ata njerëz të humbur e të devijuar për shkak të pasurisë dhe fëmijëve të tyre.

(22) Krerët e tyre thurën një komplot të madh, duke nxitur njerëzit e ulët kundër Nuhut,

(23) ndërsenin injorantët e njerëzit e poshtër të popullit të tyre kundër nesh e thoshin: "Kurrsesi mos i lini zotat tuaj e mos hiqni dorë prej adhurimit të tyre, e veçanërisht mos i lini as Uedan, as Sue'an, as Jeguthin, Jeukan e Nesran!"

(24) Me këta idhuj, ata kanë mashtruar e devijuar shumë njerëz, prandaj mos u shto - o Zoti im - mohuesve e keqbërësve më, as pasuri dhe as pushtet, përveç humbjes dhe devijimit!"

(25) Kështu, ata u përmbytën dhe u futën në Zjarr pas vdekjes së tyre, për shkak të gjynaheve. Përveç Allahut, ata nuk gjetën atje asnjë t'i ndihmonte e shpëtonte prej Tij.

(26) Pasi Nuhu u lajmërua se ata nuk do besonin më, tha: "O Zoti im, mos lër mbi Tokë asnjë banor mohues!

(27) Nëse i lë, ata kanë për t'i devijuar robërit e Tu besimtarë, që në krahasim me ta janë shumë pak. Ata jobesimtarë nuk lindin të tjerë, përveçse kriminelë ndaj njerëzve e mohues ndaj Teje!

(28) O Zoti im! Më fal mua, prindërit e mi besimtarë, ata që hyjnë në shtëpinë time për të besuar, si dhe gjithë besimtarët dhe besimtaret! Ndërkaq, keqbërësve shtoju vetëm shkatërrimin!"

Mësime nga ajetet:

- Kërkimi i faljes është shkak i rënies së shiut, shtimit të pasurisë dhe i fëmijëve.
- Roli i rëndësishëm që luan paria e një vendi në udhëzimin apo devijimin e ndjekësve të tyre .
- Mohimi dhe gjynahet janë shkak i shkatërrimit në këtë botë dhe i dënimit në botën tjetër.

سُورَةُ الجِنِّ
ترتيبها ٧٢ — آياتها ٢٨

الحزب ٥٨

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا
عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾
وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ
يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ
وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ۖ فَمَن
يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾ وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ
بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ
وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ
اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ
آمَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

SURJA “EL-XHINN”

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Rrëzimi i fesë së idhujtarëve, duke sqaruar gjendjen e xhindeve dhe pranimin e besimit nga ana e tyre pasi dëgjuan Kuranin.

Shpjegimi i ajeteve

(1) Thuaju, o i Dërguar: “Allahu më ka shpallur se një grup xhindësh më besuan e, të mahnitur, thanë: “Ne dëgjuam një Lexim *(Kuran)* të jashtëzakonshëm,

(2) që udhëzon për tek e arsyeshmja, në besim, në fjalë e në vepër. Ne dëshmojmë se i kemi besuar Fjalës së Zotit tonë dhe pas kësaj, ne nuk kemi për ta konsideruar Zotit tonë kurrë të barabartë.”

(3) Si dhe: “Ai - Lartësuar qoftë Bujaria e Tij - është Zoti ynë i Vetëm, e nuk ka zot tjetër përveç Tij! Ndryshe nga ajo që thonë mohuesit e idhujtarët për Të, Ai nuk ka as bashkëshorte dhe as fëmijë.”

(4) Si dhe: “Këto gënjeshtra ndaj Allahut i solli dhe i përhapi ai që ishte më injoranti e më i padituri mes nesh,

(5) ndërkohë që ne mendonim se as njerëzit e as xhindët nuk mund të flasin gënjeshtra lidhur me Allahun.”

(6) Si dhe: “Vërtetë që disa njerëz kërkonin mbrojtje tek disa xhindë, sa herë që ata kalonin në ndonjë luginë apo ndalonin në një vend të frikshëm, duke mos ia kërkuar atë Allahut por atyre. Kështu, ata ranë në idhujtari dhe iu shtua edhe më shumë frika prej xhindëve dhe mohimi i Allahut.”

(7) Edhe ata *(xhindët)* mendonin ashtu siç mendonit edhe ju, o njerëz, pra, se Allahu nuk ka për të ringjallur askënd pas vdekjes.

(8) Ata thanë: “Ne, për ta vërtetuar atë që dëgjuam prej Kuranit, shkuam në qiell, por e gjetëm atë pikërisht ashtu siç e thotë Kurani, të mbushur me engjëj rojtarë të ashpër dhe me shkëndija të zjarrta meteorësh.

(9) Është e vërtetë që ne më parë zinim vende në qiell për të dëgjuar prej engjëjve se çfarë do të ndodhte në Tokë, për t’ua përcjellë fallxhorëve e magjistarëve. Mirëpo tani kushdo që përgjon diçka, siç bënte më parë, do ta zënë shkëndijat e zjarrta të meteorëve, të cilat godasin kujtdo që afrohet.

(10) Ne nuk e dimë as vetë, nëse me këtë izolim, është për qëllim ndonjë e keqe për ata që janë në Tokë, pra, mos u është afruar shkatërrimi përfundimtar?! Apo mos Zoti i tyre dëshiron që t’i udhëzojë në arsyetim, të besojnë Allahun e të ndjekin udhëzimin e Tij?!

(11) Është e vërtetë se prej nesh ka që janë të mirë e përmirësues, por ka edhe që nuk janë të tillë, pasi ne gjithmonë kemi qenë në grupe e drejtime të ndryshme, me dëshira e bindje të përziera.

(12) Ne mendonim që Allahut nuk do mund t’i shpëtojmë në Tokë, sado të aftë të jemi, ashtu sikurse nuk mund ta bëjmë të paaftë Atë as duke i ikur e duke ia mbathur.

(13) Sapo e dëgjuam Udhëzimin *(Kuranin)*, që po e lexonte i Dërguari i Allahut, i besuam menjëherë atij pa asnjë dyshim, pasi ai është i vërtetë në gjithçka. Kushdo që i beson Zotit te vet, duke zbatuar porositë e Tij, ai nuk ka për të pasur frikë prej asnjë të keqeje e dëmi dhe as nuk ka për të qenë i frikësuar e i poshtëruar, siç ndodh me ata që janë të prekur prej xhindëve.

Mësime nga ajetet:

• Ndikimi i jashtëzakonshëm që Kurani ka tek ata që kanë zemra të buta dhe e dëgjojnë atë me vëmendje. Kurani është mahnitës e bindës me elokuencën dhe thellësinë e kuptimeve që përmban. • Kërkimi i mbrojtjes prej xhindëve është shirk *(idhujtari)*. Allahu e ndëshkon atë njeri që e bën këtë, duke i mundësuar atij të kundërtën e asaj që ka kërkuar e duke mbjellë në zemrën e tij frikën e poshtërimin. • Dështimi i i parashikimeve të fallxhorëve pas dërgimit të Profetit ﷺ. Prej edukatës së mirë të besimtarit është që nuk ia mvesh Allahut të keqen, edhe pse ajo mund të vijë prej Tij.

وَأَنَّا مِنَّا ٱلْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَٰسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
تَحَرَّوْا۟ رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا ٱلْقَٰسِطُونَ فَكَانُوا۟ لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَأَلَّوِ ٱسْتَقَٰمُوا۟ عَلَى ٱلطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِّنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ ۚ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
ٱلْمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ
بِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّى
لَن يُجِيرَنِى مِنَ ٱللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَٰغًا
مِّنَ ٱللَّهِ وَرِسَٰلَٰتِهِۦ ۚ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ مَّا تُوعَدُونَ
أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّىٓ أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ
أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا۟ رِسَٰلَٰتِ
رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَىْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

(14) Është e vërtetë se prej nesh tani ka që janë muslimanë *(të nënshtruar e të bindur),* që i janë përkushtuar Allahut, ashtu siç ka të padrejtë që kanë hequr dorë nga drejtësia dhe paanshmëria. Kush u bë musliman *(i nënshtruar)* ndaj Allahut, pikërisht ai ka zgjedhur të ndjekë rrugën e arsyeshme.
(15) Ndërsa ata që u treguan të padrejtë me zgjedhjen e të gabuarës në vend të së Vërtetës, vendi i tyre tashmë është caktuar në Zjarrin e Xhehenemit, ku do të digjen në të si drurët!"
(16) Nëse edhe njerëzit (o i Dërguar) do t'i përmbaheshin kësaj arsyeje të shëndoshë dhe rruge të drejtë, siç bëri ky grup i xhindëve, Ne me siguri që do t'i kishim furnizuar ata me ujë të bollshëm, duke u shtuar begatinë,
(17) për t'i vënë ata në sprovë nëpërmjet mirësive, në do t'i jenë mirënjohës Allahut për to apo jo. Pas këtyre mirësive, ai që ia kthen shpinën përmendjes së Zotit të vet, duke hequr dorë prej adhurimit të Tij dhe prej zbatimit të porosive të Tij, Ai ka për ta drejtuar atë tek një vuajtje e dënim që shtohet. Kështu ai mohues, sa herë të kërkojë më mirë, ka për ta gjetur edhe më keq akoma.
(18) Dijeni se xhamitë janë vetëm të Allahut dhe nuk i përkasin askujt tjetër! Prandaj, kurrsesi, mos e lusni e mos madhëroni në to askënd tjetër përveç Allahut që të devijoni edhe ju, siç devijuan hebrenjtë dhe krishterët, që nuk kanë asnjë dallim nga idhujtarët në tempujt e tyre!
(19) Dhe se, kur Robi i Allahut (Muhamedi) - u ngrit që të falej e t'i lutej Atij në Batn Nahle; ata gati sa nuk u bënë pirg, nga kureshtja dhe mahnitja, për të dëgjuar e për të mësuar edhe më shumë prej Kuranit, duke u ngjeshur me njëri-tjetrin, si një shtëllungë reje përmbi të.
(20) Thuaju (o i Dërguar): "Unë i lutem vetëm Zotit tim dhe nuk e krahasoj Atë me askënd!".
(21) Thuaju: "Unë nuk mund t'jua largoj juve ndonjë dëm, nëse do jua dëshironte atë Allahu; e as nuk ju sjell ndonjë të mirë, nëse atë jua pengon Allahu; e aq më pak t'ju drejtoj për tek ajo!".
(22) Thuaju: "Në të vërtetë, as mua nuk do mund të më mbronte kush prej dënimit të Allahut, nëse Ai do ma dëshironte ndonjë të keqe dhe as nuk do mund të gjeja strehim dikund tjetër, përveç Tij."
(23) Unë nuk kam gjë tjetër në dorë, përveçse kumtimin e asaj që po më zbritet prej Allahut dhe përcjelljen e mesazheve *(porosive)*të Tij. Jam vetëm për t'ju paralajmëruar se kush e kundërshton Allahun dhe të Dërguarin e Tij, atë e pret Zjarri i Xhehenemit, së bashku me ata që do të jenë në të përgjithmonë."
(24) Pastaj lëri ata,derisa të shohin me sytë e tyre atë që u është premtuar, pasi atëherë kanë për ta marrë vesh se kush pati qenë me përkrahësit më të pakët dhe me numrin më të vogël, ti apo ata?
(25) Thuaju: "Unë nuk e di, nëse ky ndëshkim që po ju premtohet është afër apo që Zoti im ka për ta bërë atë më vonë, pa ndonjë afat!"
(26) Vetëm Ai është Alimil-Gajbi*(Njohësi i fshehtësive të Gajbit)* dhe se Gajbin *(Sekretin)* e Tij nuk ia zbulon askujt;
(27) përveç të dërguarve të caktuar që Ai pranon t'u tregojë sekretet që dëshiron, duke i mbrojtur ata me melekë nga çdo anë, me qëllim që askush përveç tyre të mos i zbulojë këto sekrete.
(28) në mënyrë që cilido prej tyre *(xhindëve apo njerëzve)* ta dijë se ata *(të dërguarit)* nuk kanë bërë tjetër gjë, përveçse kanë kumtuar mesazhet e Zotit të tyre siç i kanë marrë dhe se me këtë ata ta kuptojnë se Ai ka përfshirë çdo gjë me dijen e Tij absolute. Çdo gjë që ekziston, Ai e ka përllogaritur imtësisht.

Mësime nga ajetet:

- Padrejtësi është shkak i futjes së njeriut në Zjarrin e Xhehenemit.
- Rëndësia që ka qëndrueshmëria në rrugën e drejtë, për të arritur qëllimin e lavdërueshëm: shpëtimin.
- Allahu e ka mbrojtur Shpalljen e Vet - Kuranin, - prej çdo ndërhyrjeje dhe fjale të kotë të shejtanëve.

SURJA “EL-MUZEMIL”

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Sqarimi i shkaqeve që ndihmojnë në mbartjen e barrës së thirrjes.

Shpjegimi i ajeteve

(1) O ti i mbështjellë me petkun tënd *(o Lajmëtar i Allahut)*!
(2) Zgjohu, ngrihu e qëndro gjatë, duke iu falur Allahut me namaz nate, përveç një pjese të vogël të saj.
(3) Falu gjysmën e natës ose më pak se gjysma e saj, nëse je i lodhur,
(4) ose fal më shumë se gjysma e saj, nëse ke fuqi për këtë dhe këndoje Kuranin me bukurinë që ai bart!
(5) Me të vërtetë, Ne kemi për të vënë mbi ty (o i Dërguar) një Fjalë *(një Kuran),* që do të jetë e rëndë, për nga përgjegjësia dhe për nga rëndësia që ka në përcjelljen e saj tek njerëzit.
(6) S’ka dyshim se meditimi gjatë natës është më i fuqishëm dhe fjala ka ndikim më të fuqishëm në vetvete.
(7) Vërtet që ti në orët e ditës ke një angazhim të gjatë, e nuk do gjesh kohë që ta lexosh atë i qetë si natën.
(8) Megjithatë, përmende Emrin e Zotit tënd vazhdimisht ditën e përkushtoju Atij tërësisht me sinqeritet.
(9) Ai është Zot i lindjes dhe i perëndimit. Nuk ka zot që e meriton adhurimin përveç Tij, prandaj vetëm Atë merre për Mbrojtës e Kujdesar dhe mbështetju vetëm Atij për çdo punë tënden!
(10) Tregohu i duruar ndaj asaj që mohuesit thonë për ty, duke të ironizuar, shqetësuar e ofenduar dhe shmangiu atyre me mënyrën më të bukur, pa u vrenjtur, pa i ofenduar dhe pa u dhënë rëndësi.
(11) M’i lër Mua të pasurit e tyre, që jetojnë në luks dhe të thonë se je gënjeshtar, dhe toleroji ata edhe pak.
(12) Me të vërtetë, tek Ne janë përgatitur për njerëzit e tillë prangat poshtëruese dhe Zjarri i Xhehenemit,
(13) ushqime që nuk mund të gëlltiten dhe vuajtje të padurueshme, për mosmirënjohjen dhe mohimin e tyre.
(14) Kjo do të ndodhë atë Ditë, kur Toka e malet të shpërthejnë dhe malet të jenë bërë si duna rëre të shpërbëra.
(15) Ne (o njerëz)- ju kemi dërguar juve një Lajmëtar, që të jetë dëshmitar kundër jush për çfarë keni bërë me kokën tuaj e vazhdoni ta bëni, pikërisht ashtu siç i patëm dërguar një lajmëtar edhe Faraonit.
(16) Sapo Faraoni kundërshtoi të Dërguarin, Ne e rrëmbyem atë me dënim shkatërrues dhe të përjetshëm. Prandaj, mos e kundërshtoni edhe ju të Dërguarin tuaj e t’ju gjejë ajo që e gjeti Faraonin e popullin e tij.
(17) Si do ta mbroni veten, nëse ju mohoni Allahun dhe përgënjeshtroni të dërguarin e Tij, atë ditë të vështirë dhe të gjatë kur edhe fëmijëve kanë për t’iu thinjur flokët nga tmerri dhe kohëzgjatja.
(18) Qielli është çarë prej asaj që ndodh atë ditë, ndërkaq premtimi i Tij sapo është kryer.
(19) Vërtet që kjo është një Kujtesë dhe, kush deshi, tashmë e mori rrugën e udhëzimit për tek Zoti i vet.

سُورَةُ المُزَّمِّل — ترتيبها ٧٣ — آياتها ٢٠

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمُزَّمِّلُ ١ قُمِ ٱلَّيۡلَ إِلَّا قَلِيلٗا ٢ نِّصۡفَهُۥٓ أَوِ ٱنقُصۡ مِنۡهُ قَلِيلًا
٣ أَوۡ زِدۡ عَلَيۡهِ وَرَتِّلِ ٱلۡقُرۡءَانَ تَرۡتِيلًا ٤ إِنَّا سَنُلۡقِي عَلَيۡكَ قَوۡلٗا
ثَقِيلًا ٥ إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيۡلِ هِيَ أَشَدُّ وَطۡـٔٗا وَأَقۡوَمُ قِيلًا ٦ إِنَّ لَكَ فِي
ٱلنَّهَارِ سَبۡحٗا طَوِيلٗا ٧ وَٱذۡكُرِ ٱسۡمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلۡ إِلَيۡهِ تَبۡتِيلٗا ٨
رَّبُّ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱتَّخِذۡهُ وَكِيلٗا ٩ وَٱصۡبِرۡ
عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱهۡجُرۡهُمۡ هَجۡرٗا جَمِيلٗا ١٠ وَذَرۡنِي وَٱلۡمُكَذِّبِينَ
أُوْلِي ٱلنَّعۡمَةِ وَمَهِّلۡهُمۡ قَلِيلًا ١١ إِنَّ لَدَيۡنَآ أَنكَالٗا وَجَحِيمٗا ١٢
وَطَعَامٗا ذَا غُصَّةٖ وَعَذَابًا أَلِيمٗا ١٣ يَوۡمَ تَرۡجُفُ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ
وَكَانَتِ ٱلۡجِبَالُ كَثِيبٗا مَّهِيلًا ١٤ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ رَسُولٗا شَٰهِدًا
عَلَيۡكُمۡ كَمَآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ رَسُولٗا ١٥ فَعَصَىٰ فِرۡعَوۡنُ ٱلرَّسُولَ
فَأَخَذۡنَٰهُ أَخۡذٗا وَبِيلٗا ١٦ فَكَيۡفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرۡتُمۡ يَوۡمٗا
يَجۡعَلُ ٱلۡوِلۡدَٰنَ شِيبًا ١٧ ٱلسَّمَآءُ مُنفَطِرُۢ بِهِۦۚ كَانَ وَعۡدُهُۥ مَفۡعُولًا
١٨ إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ١٩

Mësime nga ajetet:

- Rëndësia që ka falja e namazit të natës, leximi i Kuranit, përmendja e Allahut dhe durimi gjatë thirrjes në Rrugë të Allahut, për ata mbi të cilët rëndon kjo përgjegjësi e ky shpërblim i madh.
- Qetësia e zemrës gjatë natës është një mundësi e mirë për t’u shfrytëzuar për mësim dhe meditim.
- Marrja e përgjegjësive është mënyra më e mirë për të gdhendur tek vetja një edukim të thekët.
- Njerëzit e dhënë pas luksit dhe pasurisë së madhe janë të parët që i kundërvihen Rrugës së Allahut.

ربع الحزب ٥٨

۞إِنَّ رَبَّكَ يَعۡلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدۡنَىٰ مِن ثُلُثَيِ ٱلَّيۡلِ وَنِصۡفَهُۥ وَثُلُثَهُۥ وَطَآئِفَةٞ
مِّنَ ٱلَّذِينَ مَعَكَۚ وَٱللَّهُ يُقَدِّرُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَۚ عَلِمَ أَن لَّن تُحۡصُوهُ فَتَابَ
عَلَيۡكُمۡۖ فَٱقۡرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنَ ٱلۡقُرۡءَانِۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرۡضَىٰ
وَءَاخَرُونَ يَضۡرِبُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَبۡتَغُونَ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَءَاخَرُونَ
يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۖ فَٱقۡرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنۡهُۚ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ
ٱلزَّكَوٰةَ وَأَقۡرِضُواْ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗاۚ وَمَا تُقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُم مِّنۡ خَيۡرٖ تَجِدُوهُ
عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيۡرٗا وَأَعۡظَمَ أَجۡرٗاۚ وَٱسۡتَغۡفِرُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمُۢ ٢٠

ترتيبها ٧٤ — سُورَةُ المُدَّثِّر — آياتها ٥٦

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمُدَّثِّرُ ١ قُمۡ فَأَنذِرۡ ٢ وَرَبَّكَ فَكَبِّرۡ ٣ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرۡ ٤
وَٱلرُّجۡزَ فَٱهۡجُرۡ ٥ وَلَا تَمۡنُن تَسۡتَكۡثِرُ ٦ وَلِرَبِّكَ فَٱصۡبِرۡ ٧ فَإِذَا نُقِرَ
فِي ٱلنَّاقُورِ ٨ فَذَٰلِكَ يَوۡمَئِذٖ يَوۡمٌ عَسِيرٌ ٩ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ غَيۡرُ يَسِيرٖ ١٠
ذَرۡنِي وَمَنۡ خَلَقۡتُ وَحِيدٗا ١١ وَجَعَلۡتُ لَهُۥ مَالٗا مَّمۡدُودٗا ١٢ وَبَنِينَ
شُهُودٗا ١٣ وَمَهَّدتُّ لَهُۥ تَمۡهِيدٗا ١٤ ثُمَّ يَطۡمَعُ أَنۡ أَزِيدَ ١٥ كَلَّآۖ إِنَّهُۥ
كَانَ لِأٓيَٰتِنَا عَنِيدٗا ١٦ سَأُرۡهِقُهُۥ صَعُودًا ١٧ إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ١٨

(20) Sigurisht që Zoti yt e di (o i Dërguar) se ti falesh, herë më pak se një të tretën e natës, herë gjysmën e saj dhe herë veç një të tretën e saj, e po kështu edhe një pjesë e besimtarëve që janë me ty. Ashtu siç është Allahu që e cakton gjatësinë e natës dhe ditës, Ai e dinte që ju nuk do mund ta llogarisni saktësisht gjatësinë e saj dhe as gjatësinë se sa jeni falur gjatë saj, prandaj Ai jua pranoi pendimin dhe jua lehtësoi këtë detaj. Kështu që lexoni Kuran gjatë namazit, aq sa ju duket e lehtë. Po ashtu, Ai e dinte edhe se dikush prej jush ka për të qenë i sëmurë, të tjerë që udhëtojnë nëpër tokë për të kërkuar prej të mirave të Allahut, si dhe të tjerë që luftojnë në mbrojtje të Rrugës së Allahut. Prandaj lexoni prej tij *(Kuranit)* aq sa ju duket e lehtë dhe vazhdoni me faljen e pesë kohëve të namazit, jepni zekatin*(lëmoshën e obliguar vjetore)* dhe ofrojini Allahut kontributin tuaj më të mirë, si të ishit duke i dhënë hua njëri-tjetrit. Dijeni se, çfarëdo të mire që të bëni, atë do ta gjeni në dobi të vetes tuaj, ndërsa tek Allahu ajo ka për t'u shpërblyer me mirësi shumë herë më të mëdha. Kërkojini falje Allahut vazhdimisht, pasi me të vërtetë Allahu është Gafur *(Gjynahfalës,)* që i fal ata që kërkojnë falje për pamundësitë e tyre dhe Ai është Rrahim *(Mëshirëplotë),* që u dhuron mëshirë të veçantë atyre që sakrifikojnë përtej mundësive të tyre.

 SURJA "EL-MUDETHIR"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Urdhri për t'u përpjekur fort në thirrjen e mohuesve drejt besimit dhe paralajmërimi i tyre me Ahiretin dhe Kuranin.

Shpjegimi i ajeteve

1 O ti i mbuluar me mbulojën tënde *(o i Lajmëtar i Allahut)*!
2 Ngrihu dhe tërhiqju vërejtjen njerëzve nga dënimi i Allahut!
3 Madhëroje Zotin tënd përmbi çdo gjë që madhërohet dhe folu njerëzve vetëm për madhështinë e Tij!
4 Pastroje çdo gjë që ka të bëjë me ty, qoftë brenda apo jashtë rrobave tua, të jesh shembull në pastërti!
5 Të keqes largoju, qoftë ajo e brendshme apo e jashtme, qoftë ndaj Zotit tënd apo ndaj njerëzve e bëhu fisnik!
6 Mos të të duket shumë ajo që ti po bën e po jep dhe as mos u hiq më shumë sesa je!
7 Për hir të Zotit tënd, duro në të Vërtetën që të është zbritur dhe qëndro mohuesve i patundur përballë!
8 Atë ditë kur ëngjëlli i caktuar t'i fryjë Bririt për t'u bërë Kijameti apo Ringjallja,
9 ajo do të jetë me të vërtetë një ditë e vështirë për të gjithë ata që nuk e patën pritur Ditën e Llogarisë!
10 Për mohuesit që e marrin atë me të lehtë, nuk do të jetë aspak e lehtë.
11 Lërma Mua (o i Dërguar) atë që erdhi tek ti *(Uelid ibn Mugiren)*, të cilin Unë e krijova të vetëm pa asgjë,
12 dhe pastaj i kam mundësuar pasuri, që vetëm rri duke iu shtuar, për shkak të tregtisë e përfitimeve të tij,
13 dhe pastaj i mundësova që të ketë djem të aftë, për ta ndihmuar dhe për ta shoqëruar në karvanet e tij,
14 mandej i mundësova që të ketë nder dhe prestigj në mesin e fiseve arabe, që fjala e tij të zinte vend.
15 Vallë, pasi ai më mohoi Mua e mirësinë Time, lakmon përsëri që Unë t'ia shtoj edhe më shumë?!
16 Kurrsesi! Vërtet ai u tregua arrogant ndaj fakteve Tona, të cilat Ne ia mundësuam të kuptojë të Vërtetën.
17 Kam për t'i ngarkuar atij një vuajtje, që sa vjen e do t'i shtohet. Sa herë të kërkojë mirë, do gjejë më keq.
18 Kjo, sepse kur atij iu lexua Kurani, ai mendohej dhe kurdiste se si ta hidhte poshtë Fjalën Time.

Mësime nga ajetet:

- Vështirësia sjell lehtësimin. Nëse besimtari lodhet në Rrugën e së Vërtetës, Allahu ia lehtëson atë.
- Obligimi i besimtarit për t'u pastruar prej çdo papastërtie të brendshme e të jashtme, veçanërisht prej idhujtarisë dhe besimeve të kota, të cilat e zbehin tek njeriu të vërtetën e madhështinë së Allahut.
- Mirësitë që Allahu ua ka mundësuar njerëzve janë fakte të mjaftueshme që ata ta besojnë e t'i jenë mirënjohës dhe pranues të së Vërtetës, që Ai e ka zbritur për t'i nxjerrë ata prej errësirës në dritë.

فَقُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ١٩ ثُمَّ قُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ٢٠ ثُمَّ نَظَرَ ٢١ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ
٢٢ ثُمَّ أَدۡبَرَ وَٱسۡتَكۡبَرَ ٢٣ فَقَالَ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ يُؤۡثَرُ ٢٤ إِنۡ هَٰذَآ
إِلَّا قَوۡلُ ٱلۡبَشَرِ ٢٥ سَأُصۡلِيهِ سَقَرَ ٢٦ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا سَقَرُ ٢٧
لَا تُبۡقِي وَلَا تَذَرُ ٢٨ لَوَّاحَةٞ لِّلۡبَشَرِ ٢٩ عَلَيۡهَا تِسۡعَةَ عَشَرَ ٣٠ وَمَا جَعَلۡنَآ
أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةٗۖ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةٗ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ
لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنٗا وَلَا يَرۡتَابَ
ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ
وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ
وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَۚ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ
لِلۡبَشَرِ ٣١ كَلَّا وَٱلۡقَمَرِ ٣٢ وَٱلَّيۡلِ إِذۡ أَدۡبَرَ ٣٣ وَٱلصُّبۡحِ إِذَآ أَسۡفَرَ ٣٤ إِنَّهَا
لَإِحۡدَى ٱلۡكُبَرِ ٣٥ نَذِيرٗا لِّلۡبَشَرِ ٣٦ لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن يَتَقَدَّمَ أَوۡ يَتَأَخَّرَ
٣٧ كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡ رَهِينَةٌ ٣٨ إِلَّآ أَصۡحَٰبَ ٱلۡيَمِينِ ٣٩ فِي جَنَّٰتٖ
يَتَسَآءَلُونَ ٤٠ عَنِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ٤١ مَا سَلَكَكُمۡ فِي سَقَرَ ٤٢ قَالُواْ لَمۡ نَكُ
مِنَ ٱلۡمُصَلِّينَ ٤٣ وَلَمۡ نَكُ نُطۡعِمُ ٱلۡمِسۡكِينَ ٤٤ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
ٱلۡخَآئِضِينَ ٤٥ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ٤٦ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلۡيَقِينُ ٤٧

(19) Pra, mallkuar qoftë! Si i kurdiste ashtu mendimet për t'iu kundërvënë kësaj Fjale! (20) Përsëri qoftë i mallkuar! Se si i kurdiste ashtu fjalët për t'iu kundërvënë Fjalës Time! (21) Se si ai e hodhi një vështrim rrotull, që të shprehte habi lidhur me atë që kishte dëgjuar, (22) Se si u mrrol dhe u vrenjt në fytyrë, për të treguar pakënaqësinë e tij për atë që kishte dëgjuar! (23) Pastaj, se si ia ktheu shpinën asaj që dëgjoi e u tregua mendjemadh, duke e refuzuar e përçmuar atë, (24) dhe tha: "Kjo nuk është gjë tjetër, përveçse një magji ndikuese, që ka fuqi tërheqëse dhe të bën për vete! (25) Kjo nuk është asgjë tjetër, përveçse një fjalë njeriu dhe assesi Fjalë e Zotit, siç pretendon Muhamedi!" (26) Unë kam për ta djegur atë mohues mu në Sekarr *(Skëterrë)*. (27) E ç'di ti (o i Dërguar) se çfarë është Sekarri *(Skëterra)*, që është përgatitur dhe është duke e pritur?! (28) Ai është një zjarr, i cili nuk lë asgjë pa e djegur e, megjithatë, nuk e shpërbën atë për ta bërë hi e pluhur, (29) Fuqia djegëse e atij zjarri e i shkrumbon lëkurën dhe trupin e bën sterrë të zi. (30) Mbi të Ne kemi vënë nëntëmbëdhjetë engjëj, që të jenë mbi mohuesit vndëshkuesit dhe rojet e tyre. (31) Ne nuk i kemi bërë rojtarët e Zjarrit përveçse melekë, kështu që njerëzit nuk kanë fuqi të përballen me ta. Ndërsa numrin e tyre e bëmë (19) vetëm për t'i vënë në provë jobesimtarët, pra, që ata të thonë shpotitë e tyre dhe kështu t'u shumë fishohet dënimi. Sikurse e përmendëm këtë numër me qëllim që judejtë ithtarë të Teuratit dhe të krishterët ithtarë të Ungjillit të binden se Kurani pohon atë që gjendet në librat e tyre; por që edhe besimtarëve t'u shtohet besimi kur ithtarët e Librave të mparshëm përputhen me ta. Ashtu sikundër e bëmë këtë numër që të mos kenë dyshime judejtë, të krishterët dhe besimtarët, ndërsa besëpakëtit dhe mosbesimtarët të thonë: "E çfarë ka dashur Zoti të thotë me këtë numër të çuditshëm?!" Allahu, ashtu siç i shpie në humbje mohuesit e këtij numri dhe i përudh pohuesit e tij, po ashtu Ai shpie në humbje kë të dojë dhe udhëzon kë të dojë. E askush nuk e njeh ushtrinë e Zotit tënd, për nga numri i madh, përveç Tij, Lartësuar qoftë. Ndërkohë, Zjarri është veç një përkujtim për njerëzit, përmes të cilit ata kuptojnë madhështinë e Allahut të Lartësuar. (32) Përkundrazi! Betohem për Hënën, kur shndrit natën, me të cilën orientoheni në errësirë! (33) Betohem edhe për natën, kur largohet dhe pas saj agon drita e mëngjesit! (34) Siç betohem për agimin, kur zbardh horizontin para se dielli të shfaqet dhe që asnjërën ju nuk e ndalni dot! (35) Me të vërtetë që ajo që u ka ardhur atyre *(ardhja jote)* është një prej sprovave më të mëdha, (36) si një paralajmërim kërcënues për mbarë njerëzimin, në mënyrë që të frikësoheni dhe të nxiteni (37) që kush të dojë prej jush, të përparojë në besim e vepra të mira ose të mbetet pas, në mohim e gjynahe, (38) pasi çdo njeri është peng *(përgjegjës)* i veprave të veta, ndaj ai ka për të shpëtuar ose ka për t'u shkatërruar prej tyre. (39) Përveç banorëve të së djathtës, të cilëve do t'u fshihen gjynahet nëpërmjet veprave të tyre të mira, (40) sepse atë ditë, ata do të jenë të sigurtë e të shpëtuar në kopshtet e Xhenetit të përjetshëm, duke pyetur (41) njëri-tjetrin në lidhje me kriminelët dhe do u mundësohet t'i shohin dhe t'i pyesin nga Xheneti: (42) " Ç'vepra patët bërë, o njerëz, që ju futën juve në Sekarr *(Skëterrë)*?!" (43) Mohuesit do përgjigjen duke u thënë: "Nuk patëm qenë prej atyre që faleshin, sepse nuk i besonim Allahut sa ishim në jetën e dynjasë, (44) dhe aq më pak t'i ushqenim të varfërit, si mirënjohje ndaj Tij apo për të fituar Kënaqësinë e Tij, (45) ne vazhdimisht merreshim me biseda të kota, duke mos e marrë seriozisht jetën dhe vdekjen, (46) si dhe e konsideronim gënjeshtër gjithçka rreth Ditës së Gjykimit - shpërblimin dhe ndëshkimin, (47) derisa na erdhi neve e Sigurta *(vdekja)*, e ne mbetëm pa u penduar e pa u përmirësuar kurrë!".

Mësime nga ajetet:

• Mendjemadhësia e bën njeriun që ta lërë besimin, edhe pse ai i sheh faktet dhe të Vërtetën. • Përgjegjësia e njeriut është që ai, ashtu siç punon për këtë botë, të punojë edhe për botën tjetër. • Mosdhënia ushqim për njerëzit në nevojë është shkak për përfundimin në zjarr të Xhehenemit.

فَمَا تَنفَعُهُمۡ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمۡ عَنِ ٱلتَّذۡكِرَةِ مُعۡرِضِينَ
﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمۡ حُمُرٞ مُّسۡتَنفِرَةٞ ﴿٥٠﴾ فَرَّتۡ مِن قَسۡوَرَةِۭ ﴿٥١﴾ بَلۡ يُرِيدُ
كُلُّ ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُمۡ أَن يُؤۡتَىٰ صُحُفٗا مُّنَشَّرَةٗ ﴿٥٢﴾ كَلَّاۖ بَل لَّا يَخَافُونَ
ٱلۡأٓخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّآ إِنَّهُۥ تَذۡكِرَةٞ ﴿٥٤﴾ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿٥٥﴾ وَمَا يَذۡكُرُونَ
إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ هُوَ أَهۡلُ ٱلتَّقۡوَىٰ وَأَهۡلُ ٱلۡمَغۡفِرَةِ ﴿٥٦﴾

ترتيبها ٧٥ — سُورَةُ القِيَامَةِ — آياتها ٤٠

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَآ أُقۡسِمُ بِيَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ ﴿١﴾ وَلَآ أُقۡسِمُ بِٱلنَّفۡسِ ٱللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحۡسَبُ نصف الحزب ٥٨
ٱلۡإِنسَٰنُ أَلَّن نَّجۡمَعَ عِظَامَهُۥ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَٰدِرِينَ عَلَىٰٓ أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُۥ ﴿٤﴾ بَلۡ
يُرِيدُ ٱلۡإِنسَٰنُ لِيَفۡجُرَ أَمَامَهُۥ ﴿٥﴾ يَسۡـَٔلُ أَيَّانَ يَوۡمُ ٱلۡقِيَٰمَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ
ٱلۡبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ ٱلۡقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ ٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ ٱلۡإِنسَٰنُ
يَوۡمَئِذٍ أَيۡنَ ٱلۡمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوۡمَئِذٍ ٱلۡمُسۡتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّؤُاْ
ٱلۡإِنسَٰنُ يَوۡمَئِذِۭ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ ٱلۡإِنسَٰنُ عَلَىٰ نَفۡسِهِۦ بَصِيرَةٞ ﴿١٤﴾
وَلَوۡ أَلۡقَىٰ مَعَاذِيرَهُۥ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكۡ بِهِۦ لِسَانَكَ لِتَعۡجَلَ بِهِۦٓ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيۡنَا
جَمۡعَهُۥ وَقُرۡءَانَهُۥ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأۡنَٰهُ فَٱتَّبِعۡ قُرۡءَانَهُۥ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيۡنَا بَيَانَهُۥ ﴿١٩﴾

(48) Atë ditë, atyre nuk ka për t'u sjellë dobi ndërmjetësimi i asnjë ndërmjetësi, qoftë melek, profet, a njeri i devotshëm, sepse prej kushteve të ndërmjetësimit është që Allahut të jetë i kënaqur me atë për të cilin ndërmjetësohet.
(49) Përse i shmangen atëherë, (o i Dërguar) këtij Përkujtimi (Kuranit) dhe i ikin dëgjimit të tij (50) si të ishin gomerë të egër, teksa vrapojnë me shpejtësi (51) për t'i shpëtuar luanit?!
(52) A mos vallë, ata kërkojnë që secilit prej tyre t'i jepet nga një Libër hyjnor, në mënyrë që ata të besojnë?!
(53) Përkundrazi! Ata nuk janë besimtarë, sepse ata nuk besojnë në Ditën e Gjykimit dhe jetën e përjetshme!
(54) Kurrsesi! Ata nuk e besojnë se kjo Fjalë është një përkujtim për ta, për atë që u është premtuar.
(55) Prandaj, kush deshi, e pranoi atë, e ajo do i bëhet shpëtim, si në këtë botë, ashtu edhe në botën tjetër. (56) Mirëpo, ata nuk i pranojnë këshillat, veç nëse këtë gjë e dëshiron Allahu. Vetëm Ai është Mundësuesi i devotshmërisë dhe Mundësuesi i faljes së përjetshme, që ua dhuron vetëm atyre që i do.

SURJA "EL-KIJAMEH"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Shpalosja e fuqisë së Allahut për t'i ringjallur krijesat dhe për t'i grumbulluar ato Ditën e Kiametit.

Shpjegimi i ajeteve

(1) Jo, pasha Ditën e Ringjalljes, ata nuk kanë për t'ia hedhur paq, me këtë ikje që ata po bëjnë prej teje. (2) Jo, pasha ndërgjegjen e brendshme të njeriut, të cilës njerëzit i kundërvihen dhe e refuzojnë. (3) A mos vallë, njeriu mendon se Ne nuk kemi për t'ia bashkuar edhe një herë eshtrat pas vdekjes së tij?! (4) Përkundrazi! Ne madje jemi të aftë që t'ia krijojmë atij edhe majat e gishtërinjve, ashtu si i ka pasur. (5) Mirëpo, njeriu nuk e pranon këtë, sepse ai dëshiron që të vazhdojë në krime edhe për aq sa i ka mbetur, (6) ndërsa me një ironi mohuese ai pyet: "E kur do na u bëka kjo Dita e Ringjalljes, sipas jush?!" (7) Kur të shkreptijnë shikimet, duke u tronditur e shtangur prej asaj që do të shohin, (8) e kur Hënës t'i ketë humbur tërësisht drita që ajo merr prej Diellit e të mos i kthehet më, (9) dhe kur Dielli e Hëna të jenë bërë një dhe të mos ketë pas kësaj as natë e as ditë! (10) Ajo është dita kur njeriu do ringjallet i tmerruar e do thotë: "Nga t'ia mbathim për të shpëtuar?!" (11) Përkundrazi! Atë ditë nuk mund të iket askund. Për kriminelin nuk do ketë strehim që ta shpëtojë. (12) Atë ditë, vetëm tek Zoti yt (o i Dërguar) është kthimi e vendi i tyre përfundimtar, që do ua caktojë Ai.
(13) Atë ditë do t'i tregohet njeriut se ç'gjëje i pati dhënë përparësi dhe ç'pati lënë pas dore për jetën e tij.
(14) Madje, atë ditë, edhe vetë njeriu ka për ta parë *(kuptuar)* se çfarë pati bërë që i dha përparësi mohimit përpara besimit, të keqes përpara të mirës e dynjasë para përjetësisë, teksa do dëshmojnë edhe gjymtyrët e tij.
(15) Edhe nëse ai i paraqet arsyet dhe justifikimet e veta, ai sërish ka për ta kuptuar se ato janë të pavlefshme për t'u pranuar. (16) Mos e lëviz (o i Dërguar) gjuhën tënde, gjatë momentin kur është duke t'u shpallur Kurani, me përsëritjen e asaj që po të shpallet, nga frika se mos po e harron e të humbet.
(17) Ti vetëm përqendrohu e dëgjoje atë me vëmendje ! Na takon Neve të ta rendisim e memorizojmë atë në gjoksin tënd, si dhe ta lexojmë e përforcojmë ty në gjuhën tënde, pa të shpëtuar asgjë.
(18) Kur i dërguari Ynë, Xhibrili të ta lexojë Kuranin, ti përqëndrohu në leximin e tij dhe dëgjoje!
(19) E pas kësaj, na takon Neve t'i sqarojmë e shpjegojmë ty kuptimet dhe urtësitë që gjenden në të.

Mësime nga ajetet:

- Allahu ua dhuron besimin, devotshmërinë e faljen e përjetshme veç atyre tek të cilët Ai gjen dëshirën për të besuar dhe se vullnetin njerëzve mund t'ua dhurojë vetëm Allahu, ndaj veç Atij i kërkohet.
- Ky është argument që Kurani është marrë përsipër të mbrohet, të ruhet e të shpjegohet nga Vetë Allahu i Lartësuar, duke mos lejuar që të humbasë prej tij asgjë prej gjëje deri në Ditën e Kijametit.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ٢٠ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ٢١ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ
٢٢ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ٢٣ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ٢٤ تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ بِهَا
فَاقِرَةٌ ٢٥ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ٢٦ وَقِيلَ مَنْ ۜ رَاقٍ ٢٧ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ سكتة لطيفة على النون
٢٨ وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ٢٩ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ٣٠ فَلَا
صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ٣١ وَلَٰكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ٣٢ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ
٣٣ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ٣٤ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ٣٥ أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ
أَن يُتْرَكَ سُدًى ٣٦ أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ ٣٧ ثُمَّ كَانَ
عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ٣٨ فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ
وَالْأُنثَىٰ ٣٩ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ٤٠

آياتها ٣١ سُورَةُ الإِنسَانِ ترتيبها ٧٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا ١ إِنَّا خَلَقْنَا
الْإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ٢ إِنَّا
هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ٣ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَا
وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ٤ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ٥

(20) Përkundrazi, o njerëz, nuk është siç mendoni ju, se nuk ka mundësi që të ketë ndonjë Ditë Ringjalljeje! Por ju e mohoni atë, se ju në të vërtetë e doni këtë jetë kalimtare e dëshironi të dëfreheni vetëm në këtë, (21) dhe keni hequr tërësisht dorë prej Ahiretit, ndërkohë që kënaqësia dhe lumturia atje është e përjetshme. (22) Atë ditë do ketë fytyra që do të shkëlqejnë nga drita e nga lumturia, se do hyjnë në Xhenet, për shkak të besimit, bindjes ndaj porosive të Allahut dhe largimit prej ndalesave. (23) Për shkak se këto i patën bërë për të fituar kënaqësinë e Tij, ata kanë për ta parë edhe Zotin e tyre; (24) Atë ditë, po ashtu do të ketë edhe fytyra që do të jenë të mrrolura, për shkak të lënies së porosive të Allahut dhe kryerjes së asaj që ua pati ndaluar Allahu, si dhe mohimit të Ditës së Gjykimit. (25) Do të jenë të zhytur në mendime, derisa t'u thyhet kurrizi për gjithçka që ata e kanë bërë me mohimin e tyre. (26) Përkundrazi, njeriu ka për ta marrë vesh të Vërtetën e kësaj që po i thuhet, sapo t'i vijë shpirti për të dalë, (27) e njerëzit dhe të dashurit e tij të thonë përreth tij: "A ka ndonjë që mund t'i bëjë derman e të shërohet?!" (28) Do ta kuptojë se tashmë ky është çasti i ndarjes *(vdekjes)*, që gjithmonë e ka shpërfillur dhe harruar. (29) Dhe kur t'i lidhet këmba me këmbën, për të mos iu ndarë më prej njëra tjetrës dhe t'i bashkohet vuajtja dhe tronditja e vdekjes së kësaj bote me vuajtjet dhe tronditjen shpirtërore të Botës Tjetër, (30) atë ditë, nuk ka më kthim mbrapa për të dhe se vetëm për tek Zoti yt (o i Dërguar) është përfundimi. (31) Ai as nuk ka besuar dhe as nuk është falur, pasi, po të kishte besuar, edhe do të ishte falur e kështu do kishte qenë prej të shpëtuarve. (32) Mirëpo ai e konsideroi gënjeshtër jetën tjetër dhe ia ktheu shpinën thirrjes së të Dërguarit, (33) pastaj me fodullëk dhe mendjemadhësi, shkoi tek familja e vet, pa u bërë merak për këtë aspak. (34) Mjerë për ty në jetën tënde dhe mjerë për ty në vdekjen tënde! (35) Pastaj e përsëriti fjalinë me qëllim përforcimi dhe tha: Mjerë për ty Ditën e Gjykimit dhe mjerë për ty. (36) A mos mendon njeriu vallë, se, nëse ai nuk beson në Krijuesin e tij, të Dërguarin e Tij dhe në Ditën e Gjykimit, ai ka për t'u lënë pa asnjë lloj përgjegjësie për ato që thotë e bën ndaj Zotit dhe krijesave të Tij?! (37) Po a nuk ishte fillimisht një pikë uji, prej farës së mashkullit që derdhet?! (38) Pastaj ishte një pikë gjaku e mpiksur në mitrën e nënës dhe Ai e krijoi pastaj në simetrinë që ka?! (39) Duke mundësuar që prej tij të vijnë të dyja gjinitë: mashkulli dhe femra?! (40) Vallë, Ai që e bëri këtë krijim, a nuk paska mundësi që t'i ringjallë edhe të vdekurit?!"

SURJA "EL-INSAN"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Njoftimi i njeriut për origjinën e krijimit dhe përfundimin e tij, si dhe përmendja e kënaqësive që ka përgatitur Allahu në Xhenet për të dashurit e Vet.

Shpjegimi i ajeteve

(1) A e ka menduar ndonjëherë njeriu se ai për një kohë të gjatë nuk pati qenë kurrë si diçka e përmendur?! (2) Vërtet, Ne e krijuam njeriun prej një pike uji të përzier *(mes ujit të mashkullit e të femrës)*, për ta vënë atë në përgjegjësi për punët e tij, si një sprovë për të. Ne e bëmë dëgjues dhe shikues e për këtë ai do ketë përgjegjësi. (3) Vërtet, Ne ia kemi treguar atij rrugën, që nëpërmjet arsyes së shëndoshë dhe Shpalljes hyjnore, ai ta kuptojë rrugën e e vërtetë, duke u bërë kështu përgjegjës, për të qenë mirënjohës ndaj Krijuesit të vet duke i besuar e adhuruar ose mosmirënjohës e mohues ndaj Tij. (4) Vërtet që mohuesve Ne u kemi përgatitur zinxhirë, pranga dhe zjarrin e Skëterrës për t'i poshtëruar. (5) S'ka dyshim se të ndershmit besimtarë që bënë vepra të mira, duke u treguar mirënjohës ndaj Krijuesit të tyre e duke ndjekur rrugën e të dërguarve të Tij, ata kanë për t'u nderuar, duke u futur në Xhenetin e Tij të përjetshëm. Si mirëpritje atyre do u ofrohet të pinë prej kupave me verë të përzier me kafurin aromatik.

Mësime nga ajetet:

- Rreziku që sjell dhënia tërësisht pas jetës së kësaj bote dhe refuzimi i besimit të jetës tjetër.
- Shikimi i Fytyrës së Allahut është një prej mirësive më të mëdha që Allahu ua mundëson besimtarëve në Xhenet.
- Përgjegjësia që ka njeriu për zgjedhjet e tij, për të cilat ka për t'u gjykuar në Ditën e Llogarisë.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ ٱللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ٦ يُوفُونَ بِٱلنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُۥ مُسْتَطِيرًا ٧ وَيُطْعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ٨ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ ٱللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَآءً وَلَا شُكُورًا
٩ إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ١٠ فَوَقَىٰهُمُ ٱللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ
ٱلْيَوْمِ وَلَقَّىٰهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ١١ وَجَزَىٰهُم بِمَا صَبَرُوا۟ جَنَّةً وَحَرِيرًا ١٢
مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ ۖ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ١٣
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَـٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ١٤ وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِـَٔانِيَةٍ
مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا۠ ١٥ قَوَارِيرَا۟ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ١٦
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ١٧ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا
١٨ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا ثلاثة أرباع الحزب ٥٨
١٩ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ٢٠ عَـٰلِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ
خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَحُلُّوٓا۟ أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا
طَهُورًا ٢١ إِنَّ هَـٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ٢٢ إِنَّا
نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ تَنزِيلًا ٢٣ فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ
مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا ٢٤ وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ٢٥

6 Në Xhenet është një burim prej të cilit do të pinë vetëm adhuruesit e devotshëm të Allahut. Ai u buron atyre kudo që ata e dëshirojnë atë nëpër Xhenet.
7 Këta, që do t'u mundësohet një pritje e tillë, janë ata që i kryejnë obligimet dhe zotimet e tyre në jetën e kësaj bote, si ndaj Allahut, ashtu edhe ndaj njerëzve. Ata i druhen një Dite *(Ditës së Gjykimit)*, tmerri i së cilës është i përmasave gjithëpërfshirëse, duke e ruajtur veten, që të mos ndëshkohen atë ditë,
8 si dhe përkundër nevojës apo dashurisë që ata kanë për pasuri, i ushqejnë të varfërit, jetimët e pengjet,
9 dhe thonë: "Ne po ju ushqejmë juve vetëm për hir të Allahut, që Ai të na e mundësojë shikimin e Fytyrës së Tij në Ditën e Gjykimit, duke na futur në Xhenet jo se ne duam prej jush ndonjë shpërblim dhe as ndonjë falënderim!
10 Në të vërtetë, ne kemi frikë prej ndëshkimit të Zotit tonë, Ditën kur do ketë fytyra të vrenjtura, për shkak se nuk kanë bërë edhe më shumë vepra të mira, siç do të ketë fytyra të tmerruara për ato që kanë bërë!"
11 Allahu i ruajti besimtarët prej të keqes *(frikës dhe tmerrit)* së asaj dite dhe, si nderim për veprat e tyre, Ai u dhuroi bukuri e shkëlqim në fytyra dhe gëzim e lumturi të përjetshme në zemra.
12 Shpërblimi për durimin dhe qëndrueshmërinë e treguar në fatkeqësi, të papriturat dhe në obligimet e Allahut, do të jetë qetësia e kopshtit dhe butësia e mëndafshit të Xhenetit.
13 Duke qenë të mbështetur mbi ulëse të qëndisura bukur, aty nuk do të kenë as vapë e as ftohtë.
14 Hija e pemëve të tij, me të gjitha mirësitë që gjenden në të, do të jetë sipër tyre kudo që ata t'i dëshirojnë dhe frutet do tu afrohen pranë, sa herë të duan.
15 Aty do t'u shërbehet, duke u sjellë rrotull tyre me enë prej argjendi dhe me kupa si të kristalta,
16 të kristalta prej argjendi, të cilat u paraqiten sipas dëshirës së tyre.
17 Aty do t'u jepet të pinë prej një vere të veçantë e preferuar, përzier me xhenxhefil,
18 I mbushur nga një burim i Xhenetit, i cili quhet Selsebil *("Kërko rrugë" - për ta arritur)*.
19 Rrotull tyre, po ashtu, do t'u shërbejnë edhe djem të përjetshëm, që, nëse do t'i shihje nga larg, do të mendoje se ata janë margaritarë të shpërndarë nëpër Xhenet, për nga shkëlqimi e bukuria e rrallë.
20 Nëse do ta shihje atë që është në Xhenet, vërtet do shihje një begati dhe pasuri të jashtëzakonshme.
21 Ndërsa ata vetë, përmbi çdo bukuri që gjendet në të, do jenë të veshur me veshje të lehta nga mëndafshi i gjelbër dhe veshje të rënda nga mëndafshi i trashë, si dhe do jenë të stolisur me byzylykë të argjendtë. Zoti i tyre do t'u japë të pinë pije të pastra, në varësi të punëve e veprave që kanë bërë.
22 "Vërtet që ky ishte shpërblimi për aq sa keni bërë dhe angazhimi juaj e meritonte për t'u falënderuar!"
23 Në të vërtetë, Ne (o i Dërguar) ta kemi shpallur ty këtë Kuran si një tekst të vetëm, edhe pse ai të është zbritur ty pjesë-pjesë në intervale të ndryshme kohe dhe vendi. Ky është një argument i mjaftueshëm për njerëzit.
24 Prandaj duro (o i Dërguar) e tregohu i qëndrueshëm në Vendimin e Zotit tënd dhe mos e ndiq asnjë prej tyre, duke lëshuar pe e bërë tolerime për hir të besimit të tyre, qofshin ata gjynahqarë apo mohues!
25 Vazhdo ta përmendësh Emrin e Zotit tënd me faljen e namazeve në fillim e deri në fund të ditës, duke filluar me faljen e namazit të sabahut dhe duke përfunduar me namazin e ikindisë *(pasdites)*,

Mësime nga ajetet:

- Mbajtja e besës, zotimeve, premtimeve, amaneteve, kontratave e marrëveshjeve dhe dhënia ushqim nevojtarëve, jetimëve, hallexhinjve, duke i bërë këto me sinqeritet vetëm për hir të Allahut dhe me frikën prej humbjes së mirësive të Tij, janë rrugë e mënyra për të arritur shpëtimin e Xhenetin.
- Nëse kjo është bukuria e djemve të përjetshëm që shërbejnë në Xhenet, vallë, si mund të jetë bukuria e atyre që i zotërojnë këta shërbëtorë?!

وَمِنَ ٱلَّيۡلِ فَٱسۡجُدۡ لَهُۥ وَسَبِّحۡهُ لَيۡلٗا طَوِيلًا ٢٦ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
يُحِبُّونَ ٱلۡعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمۡ يَوۡمٗا ثَقِيلٗا ٢٧ نَّحۡنُ خَلَقۡنَٰهُمۡ
وَشَدَدۡنَآ أَسۡرَهُمۡۖ وَإِذَا شِئۡنَا بَدَّلۡنَآ أَمۡثَٰلَهُمۡ تَبۡدِيلًا ٢٨ إِنَّ
هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ٢٩ وَمَا تَشَآءُونَ
إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ٣٠ يُدۡخِلُ
مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمِينَ أَعَدَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمَۢا ٣١

ترتيبها ٧٧ — سُورَةُ المُرۡسَلَاتِ — آياتها ٥٠

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡمُرۡسَلَٰتِ عُرۡفٗا ١ فَٱلۡعَٰصِفَٰتِ عَصۡفٗا ٢ وَٱلنَّٰشِرَٰتِ نَشۡرٗا ٣
فَٱلۡفَٰرِقَٰتِ فَرۡقٗا ٤ فَٱلۡمُلۡقِيَٰتِ ذِكۡرًا ٥ عُذۡرًا أَوۡ نُذۡرًا ٦ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَٰقِعٞ ٧ فَإِذَا ٱلنُّجُومُ طُمِسَتۡ ٨ وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ فُرِجَتۡ
٩ وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ نُسِفَتۡ ١٠ وَإِذَا ٱلرُّسُلُ أُقِّتَتۡ ١١ لِأَيِّ يَوۡمٍ أُجِّلَتۡ
١٢ لِيَوۡمِ ٱلۡفَصۡلِ ١٣ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ ١٤ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ
لِّلۡمُكَذِّبِينَ ١٥ أَلَمۡ نُهۡلِكِ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٦ ثُمَّ نُتۡبِعُهُمُ ٱلۡأٓخِرِينَ
١٧ كَذَٰلِكَ نَفۡعَلُ بِٱلۡمُجۡرِمِينَ ١٨ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ١٩

(26) Në fillim të natës,bjeri Atij në sexhde, me faljen e namazit akshamit dhe të jacisë! Pastaj lartësoje e madhëroje vazhdimisht Allahun me namazin e natës dhe vazhdoje sa më gjatë faljen e natës!
(27) Vërtet, ata që nuk e besojnë ringjalljen duan vetëm këtë jetë të përkohshme dhe braktisin një ditë, që me të vërtetë është e rëndë për atë që nuk është përgatitur dhe nuk ka punuar për të.
(28) Ne i kemi krijuar ata dhe Ne u kemi dhënë fuqinë dhe rininë që kanë. Po të duam Ne, menjëherë ua ndryshojmë të gjithëve strukturën e trupit, si të ishin një njeri i vetëm.
(29) Vërtet, kjo që po ju thuhet është një kujtesë, prandaj kush deshi, tashmë e mori rrugën për tek Zoti i vet.
(30) Nëse ju nuk dëshironi të besoni tani, ju kurrë nuk do të dëshironi më, përveç nëse këtë e dëshiron Allahu. Vërtet Allahu gjithmonë ka qenë Alim *(i Gjithëdijshëm)* dhe Hakim *(i Urtë)* për çdo gjë.
(31) Ai përfshin kë të dojë në mëshirën e Vet *(besim e Xhenet,)* ndërsa për keqbërësit ka përgatitur vuajtje të rënda.

SURJA "EL-MURSELAT"

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures

Kërcënimi i mohuesve për mjerimin që i pret në Ditën e Ringjalljes.

Shpjegimi i ajeteve

(1) Betohem për përcjellëset, që janë përgjegjëse të përcjellin ato që dihen! (2) Për të vrullshmet, që janë përgjegjëse për vrullin si stuhia! (3) Për shpërndarëset, që janë përgjegjëse për shpërndarjen! (4) Për ndarëset, që janë përgjegjëse për ndarjen e çdo vendimi! (5) Për kumtueset, që janë përgjegjëse për kumtimin e këshillës, (6) qoftë ai kumtim si një arsyetim apo kumtim si një qortim!
(7) Vërtet ajo që po ju premtohet - o njerëz - ka për t'u bërë realitet!
(8) Pra, kur yjet të shuhen e të fiket drita e tyre, (9) dhe kur qielli të çahet, për të zbritur engjëjt prej tij,
(10) kur malet të shkulen prej vendit të tyre e të përplasen duke u bërë pluhur,
(11) kur të dërguarit *(pejgamberët)* të ringjallen dhe të tubohen në kohën që u është caktuar,
(12) do t'u thuhet:"Për cilën ditë u është shtyrë afati i ndëshkimit të atyre që ju kanë mohuar?!"
(13) Ata përgjigjen: "Për Ditën e Ndarjes - Ditën kur të ndahet e Vërteta nga gënjeshtra!".
(14) E ç'di ti (o i Dërguar) se ç'është Dita e Ndarjes?!
(15) Atë ditë, mjerë për ata që i kanë konsideruar të dërguarit e Mi gënjeshtarë!
(16) A nuk jemi Ne që i zhdukim brezat e mëparshëm,
(17) pastaj këtë gjë e bëjmë edhe me brezat e mëvonshëm, e nuk na shpëton prej tyre asnjë?!
(18) Kështu do veprojmë edhe me kriminelët dhe askush prej tyre nuk ka për të na shpëtuar atë ditë!
(19) Atë ditë, mjerë për ata që e kanë konsideruar gënjeshtër fuqinë e madhështinë Time!

Mësime nga ajetet:

- Rreziku i pasionit për këtë botë, duke harruar tërësisht ahiretin.
- Nëse njeriu bindet nga faktet dhe nuk e dëshmon besimin, atij mund të mos i jepet më ajo mundësi para vdekjes, përveç nëse këtë e dëshiron Allahu, i Cili mund t'i ofrojë edhe mundësi të tjera.
- Shkatërrimi total i popujve mohues është shembull i qartë për të kuptuar se edhe Ditën e Gjykimit, sado i madh të jetë numri i tyre, Allahut nuk ka për t'i shpëtuar asnjë.

أَلَمۡ نَخۡلُقكُّم مِّن مَّآءٖ مَّهِينٖ ٢٠ فَجَعَلۡنَٰهُ فِي قَرَارٖ مَّكِينٍ ٢١ إِلَىٰ قَدَرٖ
مَّعۡلُومٖ ٢٢ فَقَدَرۡنَا فَنِعۡمَ ٱلۡقَٰدِرُونَ ٢٣ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٢٤
أَلَمۡ نَجۡعَلِ ٱلۡأَرۡضَ كِفَاتًا ٢٥ أَحۡيَآءٗ وَأَمۡوَٰتٗا ٢٦ وَجَعَلۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ
شَٰمِخَٰتٖ وَأَسۡقَيۡنَٰكُم مَّآءٗ فُرَاتٗا ٢٧ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٢٨
ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ٢٩ ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ ظِلّٖ ذِي ثَلَٰثِ
شُعَبٖ ٣٠ لَّا ظَلِيلٖ وَلَا يُغۡنِي مِنَ ٱللَّهَبِ ٣١ إِنَّهَا تَرۡمِي بِشَرَرٖ
كَٱلۡقَصۡرِ ٣٢ كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٞ صُفۡرٞ ٣٣ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٣٤
هَٰذَا يَوۡمُ لَا يَنطِقُونَ ٣٥ وَلَا يُؤۡذَنُ لَهُمۡ فَيَعۡتَذِرُونَ ٣٦ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ
لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٣٧ هَٰذَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِۖ جَمَعۡنَٰكُمۡ وَٱلۡأَوَّلِينَ ٣٨ فَإِن كَانَ
لَكُمۡ كَيۡدٞ فَكِيدُونِ ٣٩ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٤٠ إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ
فِي ظِلَٰلٖ وَعُيُونٖ ٤١ وَفَوَٰكِهَ مِمَّا يَشۡتَهُونَ ٤٢ كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ هَنِيٓـَٔۢا
بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٤٣ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٤٤ وَيۡلٞ
يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٤٥ كُلُواْ وَتَمَتَّعُواْ قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجۡرِمُونَ ٤٦ وَيۡلٞ
يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٤٧ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرۡكَعُواْ لَا يَرۡكَعُونَ ٤٨
وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ٤٩ فَبِأَيِّ حَدِيثِۭ بَعۡدَهُۥ يُؤۡمِنُونَ ٥٠

(20) Po a nuk ju krijuam juve (o njerëz)- nga një pikë uji e papërfillshme për ju,
(21) të cilën pastaj Ne e vendosëm në një vend të përshtatshëm - në vezoren e femrës,
(22) duke e zhvilluar e duke i dhënë formë asaj, deri në një afat të caktuar?!
(23) Ne, pra, e caktuam atë afat dhe atë krijim. E nuk ka Caktues më të mirë se Ne!
(24) Atë ditë, mjerë për ata që i patën konsideruar gënjeshtra faktet e mirësitë e Mia!
(25) Vallë, a nuk mjaftoi si argument fakti se si Ne e bëmë Tokën nevojë të domosdoshme
(26) për të gjallët, që të jetojnë mbi të. Po ashtu dhe për të vdekurit, që të varrosen në të,
(27) dhe fakti që Ne vendosëm në të male gjigante e ju mundësuam të pini ujë të kulluar prej tyre?!
(28) Atë ditë, mjerë për ata që i konsideruan gënjeshtra lajmërimet e Mia!
(29) Shkoni, pra, (o mohues)- për tek ajo që ju e konsideronit gënjeshtër!
(30) Shkoni, pra, për tek ajo hije që ju është përgatitur e që është në tre lloje ndëshkimesh:
(31) Hije që nuk është hije, por është tym. Ai tym nuk të ndihmon aspak nga flaka.
(32) Që gjuan shkëndija të zjarrta sa një kështjellë që gjuan gurë të ndezur,
(33) të cilët janë si deve të verdha, që vërsulen me shpejtësi.
(34) Atë ditë, mjerë për ata që e konsideronin gënjeshtër kërcënimin Tim!
(35) Kjo (o i Dërguar) është dita kur ata nuk do të flasin,
(36) madje as që do t'u jepet leje për këtë, e aq më pak të justifikohen!
(37) Atë ditë, mjerë për ata që e konsideruan gënjeshtër drejtësinë Time!
(38) "Kjo është Dita e Ndarjes! Sot Ne ju kemi bashkuar me të gjithë popujt e mëparshëm.
(39) E nëse ju jeni të aftë për të ndërmarrë ndonjë revoltë, atëherë bëhuni bashkë sot kundër Meje!"
(40) Atë ditë, mjerë për ata që e konsideruan gënjeshtër premtimin dhe shpërblimin Tim!
(41) Vërtet, ata të cilët u ruajtën nga gjynahet e kryen vepra të mira, ata Allahu do t'i ruajë dhe do t'u mundësojë të jetojnë nën hijet e pemëve dhe pranë burimeve të mahnitshme të Xhenetit.
(42) Dhe do t'u mundësojë çdo frut, ushqim, shije e kënaqësi që atyre ua ka ënda, e do t'u thuhet:
(43) "Hani e pini, e ju bëftë mirë, si shpërblim për atë që keni punuar!
(44) Kështu, Ne i shpërblejmë njerëzit e mirë, që besuan dhe bënë vepra të mira."
(45) Mjerë për ata që e konsideruan gënjeshtër realitetin e asaj dite!
(46) Hani e kënaquni (o mohues)- për pak kohë në jetën e kësaj bote, pasi ju me të vërtetë jeni kriminelë!
(47) Atë ditë, mjerë për ata mosmirënjohës që e konsideruan gënjeshtër urtësinë Time!
(48) E kur u thuhej atyre: "Përkuljuni *(faljuni)* Allahut!", ata nuk i përkuleshin.
(49) Mjerim i madh do të jetë atë ditë për ata mohues, që i konsideruan gënjeshtra Fjalët e Mia!
(50) E nëse ata nuk i besojnë Fjalës së Zotit të tyre, që i krijoi, atëherë fjalës së kujt duan t'i besojnë?!

Mësime nga ajetet:

- Allahu u bën disa pyetje njerëzve, e nëse ata nuk i përfillin ato në këtë botë, ato do t'u kthehen në dëshpërim, ndëshkim e vuajtje në Ditën e Gjykimit.
- Mohimi i fuqisë, madhështisë, urtësisë, fjalëve, premtimeve e kërcënimeve të Allahut, është krim e mosmirënjohje e madhe për një njeri, të cilin Ai e krijoi dhe e përsosi nga një pikë uji e papërfillshme.
- Meditimi rreth mirësive të Allahut, si: në malet si stabilizuese të tokës, në tokën e shkrifët e prodhuese, në ushqimet dhe ujin e freskët që pimë, deri edhe në nevojën e njerëzve për të varrosur të vdekurit.
- Kërcënimi i ashpër i Allahut për atë që mohon faktet e Tij.